

Haridus- ja Teadusministeerium
Hariduse ja Tööhõive Seirekeskus

ABIKS OTSUSTAJALE

KUTSEÕPPEASUTUSED 2005

Tallinn

Täname oma koostööpartnereid, kes aitasid kaasa käesoleva trükise koostamisel :

Toivo Maimets
Ramia Allev
Marek Lambing
Kaire Sömer
Merje Kaps
Maaja-Katrin Kerem
Kai Kukk
Hille Vooremäe
Meelis Aunap
Margit Rammo
Tiia Randma
Jaak Tomingas

Koostanud ja toimetanud:
Hariduse ja Tööhõive Seirekeskus
Katre Savi
Katrin Ausmees

Kujundus ja küljendus:
Hipp Laigu

Fotod kaanel:
Eesti Esimene Erakosmeetikakool, Tallinna Kutsehariduskeskus, Hipp Laigu

Trükis on valminud EV Haridus- ja Teadusministeeriumi toetusel

Trükise elektrooniline versioon:
www.innove.ee/seirekeskus

ISBN 9985-9511-9-0

© Sihtasutus Eesti Kutsehariduse Reform
Hariduse ja Tööhõive Seirekeskus, 2005

Trükk: Europrint

Hea otsustaja

Käesoleva infokandja ülesanne on olla Sulle abiks oluliste otsuste ja valikute tegemisel. Universaalseid lahendusi teadupärast ei ole ning igaüks peab oma elukutse valikud ise tegema. Valik tuleks teha täpselt selline, mille igaüks tunneb ja teab endale sobivat ning mis kõige paremini vastab igaühe eeldustele, ootustele ja võimalustele.

Otsustades mitme erineva võimaluse vahel, julgen soovitada ühe kontrollmõttena kindlasti järgmist arutelukäiku – kas Sul on valitud eriala või valdkond, mille vastu tunned sügavamalt huvi ning tead ennast sellel alal hästi hakkama saavat? Kui valdkond või eriala on teada, saad küsida, millises valdkonna protsessitapis näeksid ennast kõige meelsamini – on selleks üldiste valdkonnateadmistega ideoloog, protsessi mootorina tegutsev tugev spetsialist või hea meeskonda koondav administraator.

Selliselt arutlemine on üks võimalus parimal moel planeerida, milline on just Sinule sobivaim viis tulevikku kavandada. On selleks keskendumine esmajärjekorras valitud erialale, hinnatud töökoha leidmine ning enesetäiendamine juba tubli spetsialistina või valdkonna teadmiste põhjal konkreetsele protsessilõigule keskendumine – see on Sinu valik.

Alanud 2005ndale aastale vaatan vastu lootusrikkalt – aasta töötab kutsehariduses tulla murranguline. Võimalused kutseõppe arendamiseks on tänu Euroopa Liidu liikmestaatusele oluliselt kasvanud ning avanevad järjest uued võimalused, et kutsehariduse saaksid omandada kõik soovijad. Valikute kvaliteet tõuseb hoogsalt, sest üha enam kasvab ühiskonna, eriti tööandjate/ettevõtjate tähelepanu ja ootused kutsehariduse suhtes, järjest rohkem hakatakse teadvustama kutsehariduse rolli riigis kui asendamatu komponenti majanduse arengus.

Kokkuvõttes tahan Sulle kinnitada – tehes otsuse ükskõik millise Eesti kutseõppeasutuse kasuks – Sinu valik on õige. Millised valikud ja otsused Sul mõne aasta pärast ette tulevad, sõltub juba Sinust endast. Eesti haridussüsteem võimaldab haridusteed jätkata nii liikudes ülikoolist kutseoskusi omandama kui kutsekoolist oskustele kõrgharidusastmest lisa hankima.

Soovin Sulle edu,

Toivo Maimets

haridus- ja teadusminister

Sisukord

Kelleks saada?	5
Tööhõive prognoos aastani 2010	7
Kutsehariduse vormid ja edasised võimalused	8
Sisseastumistingimused kutseõppeasutusse	9
Mida ja kus on võimalik õppida 2005/06 õppeaastal	10
Õppevalikud kutsekeskhariduse tasemel	24
Eesti formaalharidussüsteemi tasemete (ISCED 97) seos ametite klassifikaatoriga (ISCO 88)	27
Eesti formaalhariduse struktuur ja lõpudokumendid 2004	30
Koolitusluba omavad era- ja munitsipaalkutseõppeasutused	32
Erivajadustega noorte kutseõppe võimalustest	37
Kutseõppeasutused numbrites	39
Kutseõppeasutuse lõpetamisel saadavad dokumendid	40
Kutseksamid töötajatele ja kutseõppeasutuste lõpetajatele	40
EL struktuurifondid parandavad kutseõppe kvaliteeti	43
Leonardo da Vinci programm	44
Veebilehestikud õppimisvõimaluste kohta Eestis ja Euroopas	45
Õpipoisikoolitus	45
Õppetoetuse saamise võimalused	46
Õppelaenu saamise võimalused	48
Kust leida abi, kui ei oska otsustada	49
Miks pöörduda tööhõiveametisse?	52
Kutseõppeasutuste kontaktandmed	54
Kõrgkoolide kontaktandmed	58

Tiia Randma

kutsenõunik

Eesti Kaubandus–Tööstuskoda

Seitsme aastase teadmise kindlalt, et tahan saada stjuardessiks, pinginaabrist pidi saama tulevikus kirurg. Kooliteel vaidlesime pikki tunde selle üle, kumma valik on parem. Teismeeas, kui täiskasvanud järjest sagedamini mu tulevikuplaanide kohta pärisid, ei osanud ma enam midagi vastata. Täna saan aru, et mu kõhklustel oli kaks põhjust. Ühest küljest ei osanud ma objektiivselt hinnata iseennast ja oma võimeid, teisalt olid mu teadmised tööelu võimalustest üsna pealiskaudsed ja piiratud. Vaatamata info paljususele olete teie, tänased noored, veelgi keerulisemas olukorras, sest võimalusi on rohkem kui kaksikümne aastat tagasi. Milline neist on õige? Kust ja kuidas valikuid alustada?

Kõige tähtsam on **tundma õppida iseennast**, oma soove ja võimeid. Uuringud näitavad, et enamasti näevad noored ennast tulevikus palgatöötajana, oskamata ja julgemata mõelda iseennast ettevõtja rolli.

**KÕIGE TÄHTSAM ON TUNDMA
ÕPPIDA ISEENNAST, OMA SOOVE
JA VÕIMEID.**

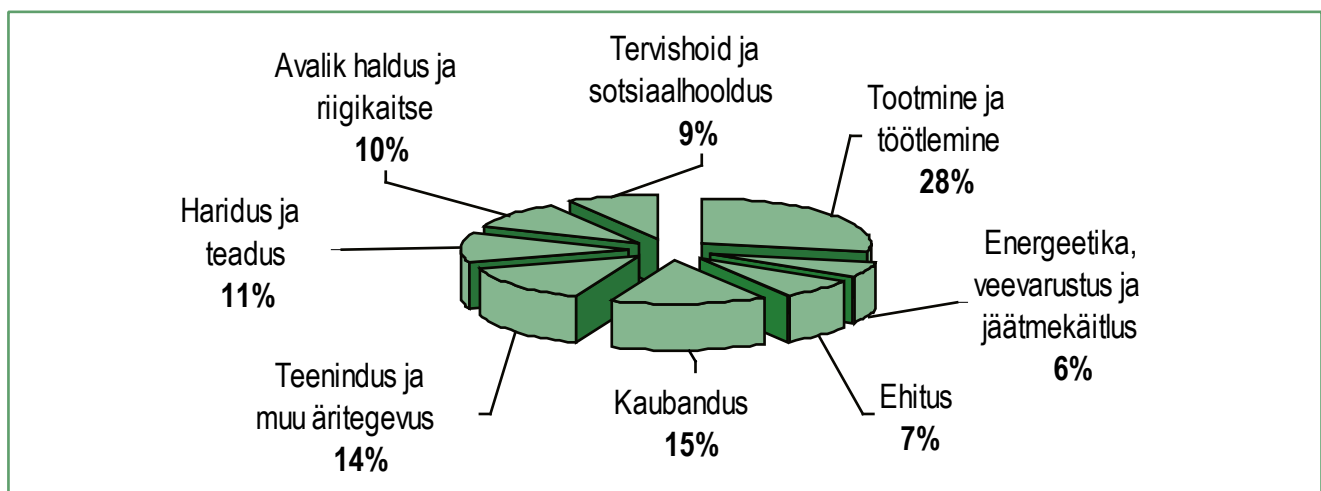
Miks mitte ise ettevõtjaks hakata?

Kui sa oled ettevõtlik, sea endale eesmärgiks oma ettevõtte rajamine. Ettevõtlikkus on hoiak, mida iseloomustavad loov ja uuenduslik mõtlemine, riskijulge ja arukas juhtimine. Ettevõtlikkus tähendab võimaluste nägemist ja nende reageerimist, julgust investeerida aega ja raha, riskides võimalusega olla edutu. Ettevõtlikkust on iseloomustatud veel kui oskuste ja võimete kogumit, kus oluline koht on analüüsivõimel, paindlikkusel, enesetunnetusel, sihikindlusel, suhtlemis-, organiseerimis- ja eesmärkide püstitamise oskusel. Ettevõtlikkus isikuomadusena võib olla paljudele meist omane. Ometi ei saa meist kõigist ettevõtjaid. Arvatakse, et ettevõtjaks hakkamisel saab otsustavaks just hoiak – sisemine valmisolek. Ettevõtlikkus on hinnatud väärtus mitte ainult ettevõtja jaoks, vaid ka paljudel palgalistel ametikohtadel. Ainult ettevõtlikkusest jääb aga väheks nii ühel kui teisel juhul, vaja on teada ja mõista ka tegevusvaldkonna põhitõdesid.

Millist valdkonda valida?

Tehnoloogiate, eriti infotehnoloogia kiire areng, toob kaasa muutusi majanduse struktuuris. Olukorras, kus pikaajaliste tööturu prognooside tegemine on keeruline, on vaja omaks võtta üks tõde – õppimiseks on vaja valmis olla kogu aeg. Koolitarkusega ehitad vundamenti, aga selle peale on uusi teadmisi vaja laduda kogu elu kestel. Kui oled selgeks saanud iseenda soovid ja eeldused, võiksid uurida võimalusi reaalsel tööturul.

Joonis 1. Hõivatud ettevõtete tegevusalade lõikes, 2003. aastal

Allikas: Statistikaamet, Töötajate arvu jaotus põhitegevusala järgi

Sellel joonisel näed, kuidas meil töökohad jagunevad erinevate tegevusvaldkondade vahel. Tootmise ja

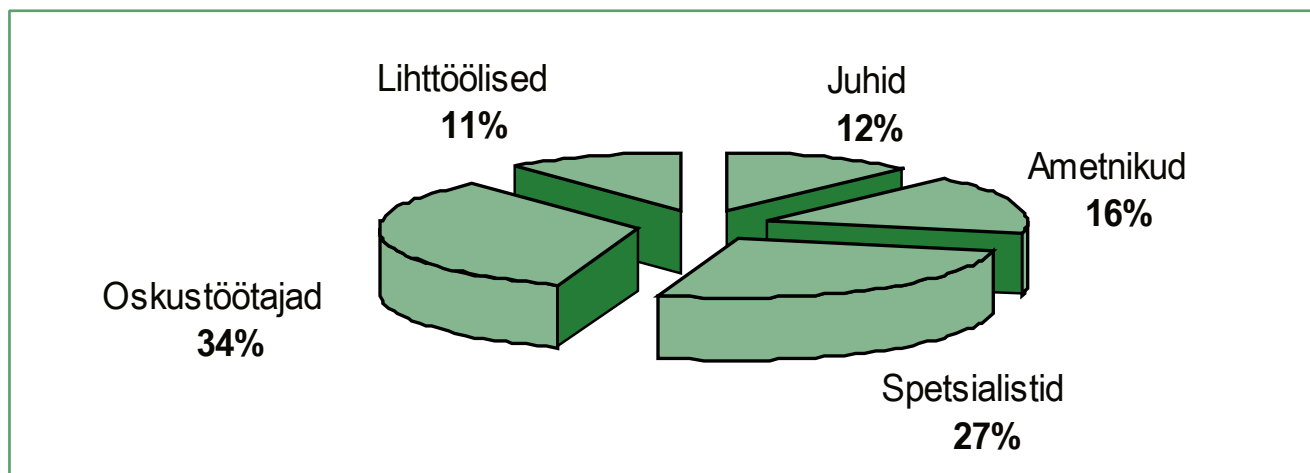
töötlemise sektorisse kuuluvad selliseid valdkonnad nagu põllumajandus, jahindus ja kalandus; kaevandamine ja turbatootmine; toiduainete ja jookide tootmine; metsa, puidu- ja mööblitööstus; tekstiili- ja rõivatööstus ja nahatöötlemine; metsa, puidu- ja mööblitööstus; kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus; keemia- ja plastitööstus; masina-, metalli- ja aparaaditööstus.

Tootmisega seotud valdkondades saad ise osaleda millegi uue tegemisel. Olgu selleks siis leib, kirjutuslaud või hoopis enda leiutatud helkurid. Ajast aega on hinnatud „kuldsete kätega“ töötajaid. Lisaks traditsioonilistele valdkondadele, nagu ehitus, tervishoid, haridus jt, on vaja kindlasti uurida suhteliselt uute elualade, nagu keskkonnakaitse, telekommunikatsioon ja mehhatroonika, võimalusi. Siinkohal võivad sulle abiks olla erinevate ettevõtlusorganisatsioonide interneti koduleheküljed. Näiteks Eesti Kaubandus–Tööstuskoda – www.koda.ee ja Eesti Töandjate Keskliit – www.ettk.ee. Kindlasti on ka ettevõtete personalijuhid heameelega nõus su küsimustele vastama.

Kas kõrg- või kutseharidus?

Oled kindlasti lugenud või kuulnud meedias räägitavat kvalifitseeritud tööjõu nappusest ja ülepaisutatud kõrgharidusest. Rohkem kui tõenäoline on, et paljusid tänaseid kõrgkooli lõpetajaid ei oota tööturul õpitule vastav töökoht. Sinul on enne otsustamist võimalus uurida ametikohtade jagunemist Eesti tööturul aastal 2003. Selline jaotus on tüüpiline paljudele riikidele ja suuri muutusi pole oodata ka lähitulevikus.

Joonis 2. Ametikohtade jagunemine tööturul (kõik valdkonnad kokku).

Allikas: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 2004.

Tööturul on kõige rohkem kohti oskustöötajatele, siia hulka kuuluvad ka seadmeoperaatorid. Suuruselt järgmine sektor – spetsialistid, hõlmab lisaks spetsialistidele ka tehnikuid. Ametnike hulka on sellel joonisel arvatud ka müügi- ja teenindustöötajad. Enamus neis ametikohtadest ei eelda üldjuhul kõrgharidust, vaid korralikku kutseõpet. Mõttele sellele, enne kui otsustad.

Mida peab oskama?

Millised peaksid siis olema need head töötajad, keda tööturul napib? Uuringust uuringusse kirjeldavad ettevõtjad töötajatel puuduvate oskuste esireas kõigepealt isiksusest lähtuvaid oskusi, hoiakuid ja omadusi. Nii korduvad soovitatavate isikuomaduste loetelus ühed ja samad väärtused, elualast sõltumata. Need on: uuenduslikkus ja avatus, vahel öeldakse ka uudishimu ja valehäbi puudumine; vastutustundlikkus ja nõudlikkus enese vastu; empaatiavõime, vahel kirjeldatud ka sõbralikkusena. Selle loetelu ühiseks nimetajaks võiks ehk sobida **Inimlikkus**, selle sõna kõige paremas tähenduses. Sellised oskused ja omadused nagu võime koostöökis ühise eesmärgi nimel, oskus hästi

SELISED OSKUSED JA OMADUSED NAGU VÕIME KOOSTÖÖKS ÜHISE EESMÄRGI NIMEL, OSKUS HÄSTI SUHELDA KOLLEEGIDE JA KLIENTIDEGA, ARVUTI KASUTAMISE OSKUS, MOTIVATSIOON JA HOIAKUD, ÕPPIMIS- JA ANALÜÜSIVÕIME, ISEENE JUHTIMISE, OTSUSTUS- JA VASTUTUSVÕIME, SUUTLIKKUS TÖÖTADA PIDEVALT MUUTUVAS KESKKONNAS, OSUTUVAD SAGELI ISEGI TÄHTSAMATEKS KUI KUTSEALASED OSKUSED.

suhelda kolleegide ja klientidega, arvuti kasutamise oskus, motivatsioon ja hoiakud, õppimis- ja analüüsivõime, iseenese juhtimise, otsustus- ja vastutusvõime, suutlikkus töötada pidevalt muutuv keskkonnas, osutuvad sageli isegi tähtsamateks kui kutsealased oskused.

Kuidas selliseks saada? Hinnatud juustumeister Valduri soovitus kõlab nii: „Peab olema kõva õppija, kõike peab haarama ja palju katsetama. Raamatutarkust tuleb lugeda küll, aga sellest ei piisa. Me ei tea maa peale tulles, mis on kuum. Saame kõrvetada, alles siis teame. Kogemused on asjad, millest peame õppima.“

Selge, on vaja õppida ja kogemusi omandada. Aga mida saaks igaüks teha kohe praegu ja iga päev? „Hoi silmad ja kõrvad lahti!“, vastab Valdur.

Tööhõive prognoos aastani 2010

Marek Lambing

Majandusarengu osakonna peaspetsialist
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Valdav osa Eesti realselt tegutsevatest ettevõtetest vajab arenemiseks kvalifitseeritud tööjõudu ning, erinevalt üksikutest toetusmeetmetest, on tööjõud väga laiapõhjaliseks tootmissisendiks. Sellest lähtuvalt võime öelda, et riiklik koolitustellimus on tõenäoliselt üks olulisemaid meetmeid majanduse arengu toetamisel.

Koolitustellimuse koostamisel on mitu etappi. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poolt 2004. aasta suvel koostatud tööhõive prognoos aastani 2010 on koolitustellimuse kujundamise üheks alus- talaks. Käesoleval aastal on plaanis minna tööhõive prognoosimiselt üle tööjõu vajaduse prognoosimisele, ehk sektorite tööhõive arengutele lisatakse ka vanuselisest struktuurist ja sektorite vahelisest tööjõu voolavusest tingitud töötajate liikumised. **Peaesmärk** on jõuda tööjõu vajaduse prognoosimise protsessini, kus regulaarselt koostöös asjaosalistega kujundatakse pikaajaline tööjõu vajaduse prognoos ametialade ja võtmeerialade lõikes. Suur abi on olnud ettevõtjatest ja ettevõtete esindajatest, kes võtsid vaevaks meie poolt koostatud esialgseid prognoose kommenteerida ja täiendada. Ettevõtete panus on tööjõu- ja koolitusvajaduse prognoosimisel väga väärtuslik ja seega püüame konstruktiivset koostööd nendega jätkata ka tulevikus.

**PEAMISE OSA UUTEST TÖÖ-
KOHTADEST ANNAVAD TEENIN-
DUS- JA TÖÖSTUSSEKTOR, SA-
MAL AJAL KUI TÖÖTAJATE ARVU
VÄHENEMINE PRIMAARSEKTORIS
ENDISELT JÄTKUB.**

Esimene MKM-i pikaajaline tööhõive prognoos valmis 2003. aastal ja seega on prognoosi meetoodika ja formaat alles täiustamisel. Esimese prognoosiga võrreldes oleme püüdnud meie poolt analüüsitavaid arenguid rohkem lahti kirjutada. Ühtlasi on juurde lisatud ametialade struktuuri prognoosid. 2003. aasta prognoos oli pigem tehniline abivahend koolitustellimuse kujundamiseks. 2004. aasta prognoos on oluliselt mahukam ning mõeldud töövahendiks ka karjäärinõustajatele ja õpetajatele, kes loodetavasti leiavad siit informatsiooni, mis

aitab neil suunata noori õppureid perspektiivikatele erialadele.

MKM-i prognoosi kohaselt kasvab Eesti tööga hõivatud isikute arv selle kümnendi lõpuks ligi 625 tuhande inimeseni. Peamise osa uutest töökohtadest annavad teenindus- ja tööstussektor, samal ajal kui töötajate arvu vähenemine primaarsektoris endiselt jätkub. Rõhutada tuleb, et hõive prognoosi numbrite tõlgendamisel tuleb tähele panna, et hõive vähenemine mingisuguses sektoris ei pruugi ilmingimata viidata vastava tegevusala erialaste teadmistega inimeste vajaduse vähenemisele. Näiteks võib efektiivsuse tõstmise eesmärgil väheneda üldine tööjõu vajadus, samas aga kasvab vajadus uute ja keerukamate seadmete operaatorite järele.

Primaarsektori hõives on endiselt oodata mõningast **langust**, kuid see ei puuduta kõiki primaarsektori all- harusid. Peamine langus tuleb põllumajandusest ja kalandusest, samal ajal kui metsamajandus jääb lähitulevikus suhteliselt stabiilseks. Samas on praegu raske prognoosida suhteliselt suurte põllumajandustoetuste

mõju hõive arengutele tulevikus.

Tööstussektori arengud on lähima kuue aasta jooksul positiivsemad. Lisaks siseturu kasvavale ostujõule on viimase kümnendi jooksul õnnestunud Eesti ettevõtjatel leida üha enam välispartnereid, kellega koostöös oma toodangut välisurgudel turustada. Eesti omatoodete eksport on viimase 3–4 aasta jooksul näidanud stabiilselt kõrgeid kasvunumbreid ning allhanke eksport on samuti tõusutrendil. Mitmetes tegevusalades on märgata ka välisinvestorite üha kasvavat huvi Eesti vastu. Elektriseadmete- ja optikatööstus on üks sellistest tegevusaladest ning aastaks 2010 on seal oodata hõive kasvamist peaaegu 4 tuhande inimese võrra. Sarnast kasvu on oodata ka metalli- ja metallitoodete tootmises. Samuti prognoositakse kõrgeid kasvunäitajaid viimastel aastatel kiiresti arenenud tööstussektori väiksemate allharude osas (nt kummi- ja plasttoodete tootmine). Uute toodete ja lahenduste ellurakendamisel on just tööstussektori tegevusaladel suur potentsiaal.

Teenindussektori hõive kasv on peamiselt tingitud inimeste elatustaseme tõusust tulenevast teenuste tarbimise kasvust. Viimase kaheksa aastaga on sissetulek leibkonnaliikme kohta kasvanud reaalhindades rohkem kui kolmandiku võrra, mis võimaldab inimestel tarbida rohkem teenuseid (nn mugavusteenused). Lisaks eeltoodule suurendavad täiendavalt nõudlust teenuste järele üha suurem Eestit külastavate välituristide arv. Sellest tulenevalt on hotellid ja restoranid üheks kiiremini kasvavaks teenindussektori allharuks, kus on oodata järgmise kuue aasta jooksul ligi 5,5 tuhande uue töökoha teket. Samas prognoositakse suhteliselt kiiret hõive kasvu ka teistes teeninduse allharudes (nt sotsiaalhooldus või kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus).

2004. aastal koostatud pikaajaline hõiveprognoos sisaldab lisaks tööhõive üldistele arengutele ka oodatavaid muutusi ametialade struktuuris. Kuigi arengud on sektorite lõikes mõnevõrra erinevad võib üldjoontes siiski öelda, et peamiselt suureneb vajadus spetsialistide järele. Suuremat kasvu prognoositakse ka oskustöölise osas, vaid lihttöölise arv jääb praktiliselt muutmatuks. Seega hakkab tulevikus praegusest veelgi suuremat rolli mängima **tööjõu kvalifikatsioon**. Kuna suur hulk tulevasi spetsialiste kasvab välja oskustöölisest on väga oluline, et ka oskustöölise ettevalmistamisega tegelevates institutsioonides antav haridustase võimaldaks neil hiljem keerulisemaid oskusi ja teadmisi omandada.

TULEVIKUS HAKKAB PRAEGUSEST VEELGI SUUREMAT ROLLI MÄNGIMA TÖÖJÕU KVALIFIKATSIOON.

Kutsehariduse vormid ja edasised võimalused

Kutseharidus on teatud oskuste kompleks, mille omandamine võimaldab inimesel olla konkurentsivõimeline ja minna tööturule (vt joonis 3 lk 27). Kutsehariduse mõiste hõlmab kõikides vormides toimuvat kutse-, eri- ja ametialast õpet.

Formaalharidussüsteemis (vt joonis 4 lk 30) on kutseõppe liigid järgmised :

- kutsealane eelkoolitus;
- kutsekeskharidus;
- rakenduskõrgharidus.

Lisaks toimub kutsealane õpe erinevate koolituste ja kursuste vormis väljaspool formaalharidussüsteemi.

Formaalharidussüsteemis võivad põhiharidust omandavad õpilased, sh koolikohustuse east väljunud õpilased, kes omandavad põhiharidust õhtuses või kaugõppe vormis, kutseõppeasutuse juures saada kutsealast eelkoolitust. Valikkursuste mahus võib ka gümnaasium koostöös kutseõppeasutusega oma õpilastele pakkuda kutsealast eelkoolitust.

Kutsekeskharidust võib omandama asuda nii peale põhikooli kui ka peale gümnaasiumi lõpetamist. Põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandamine kestab vähemalt **3 aastat**. Gümnaasiumijärgne kutseõpe kestab **1–2,5 aastat**.

Kutseõppeasutuste lõpetajad, kes soovivad jätkata õpinguid kõrghariduse tasemel, peavad üldjuhul sooritama riigieksamid. Kõigil keskharidusega isikel on võrdne õigus konkureerida kõrgharidust andvatesse õppeasutustesse õppima asumiseks.

Kõrgharidust on võimalik omandada ülikoolis, rakenduskõrgkoolis ja keskhariduse baasil tegutsevas kutseõppeasutuses. Ülikoolis saab toimuda bakalaureuseõpe, magistriõpe ja doktoriõpe. Ülikooli struktuuri kuulvas õppeasutuses (kolledžis) võib lahtuvalt regionaalsest vajadusest toimuda rakenduskõrgharidusõpe. Rakenduskõrgkoolis toimub rakenduskõrgharidusõpe.

Rakenduskõrgharidusõpe on kõrghariduse esimese astme õpe, kus praktiline töö moodustab õppekavas määratud õppe mahust vähemalt 30 protsenti, millest omakorda töökeskkonnas juhendaja juhendamisel toimuv praktika moodustab vähemalt 50 protsenti. Rakenduskõrgharidusõppe nominaalkestus on kolm kuni neli aastat. Rakenduskõrgharidusõpe annab vajalikud pädevused kindlal kutsealal töötamiseks või edasiõppimiseks magistriõppes.

Kutseõppeasutused pakuvad formaalharidussüsteemi välist esma-, täiend- ja ümberõpet. Koolitussüsteem on üsnagi paindlik arvestades eelnevat kvalifikatsiooni. Erialade valik sõltub kooli suunitlusest, võimalustest ning nõudlusest.

Praegune kutseõpe pakub peamiselt kahte õppimisvõimalust: kutsekeskharidus põhikooli baasil ja kutsekeskharidus keskhariduse baasil. Kuid, mida paindlikum on kutseõppe korraldus, seda rohkem on võimalusi erinevate sihtrühmade kaasamiseks. Seepärast kavandatakse lisaks olemasolevatele uusi õppimisvõimalusi: kutseõpe põhihariduseta koolikohustuse ea ületanud õppijatele ning kutseõpe põhihariduse baasil ilma kohustusliku üldhariduseta. Senisest rohkem kutseõppe võimalusi kavandatakse ka erivajadustega õppijatele. Projektipõhiselt on alustatud õpipoisikoolituse (õppelepinguõpe) kui uue õppevormi sissetoomist kutseharidussüsteemi. Õpipoisi koolitusest loe lähemalt lk 45-46.

Sisseastumistingimused kutseõppeasutusse

Kutseõppeasutuses võivad õppima asuda isikud, kellel on põhiharidus või keskharidus (kas üld- või kutsekeskharidus). Õppima asumiseks peab õpilaskandidaat sooritama vajalikud eksamid, katsed või testid, mille tingimused ning toimumise aja määrab kool vastavalt erialale. Kooli vastuvõtmise otsustab kooli vastuvõtukomisjon. Rakenduskõrgharidusõppe alustamise tingimus on keskharidus või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon.

KUTSEÕPPEASUTUSES VÕIVAD ÕPPIMA ASUDA ISIKUD, KELLEL ON PÕHIHARIDUS VÕI KESKHARIDUS (KAS ÜLD- VÕI KUTSEKESKHARIDUS).

Õpilasel on õigus ühes koolis alustatud õpinguid jätkata vabade kohtade olemasolul teises koolis samal kutse-, eri- ja ametialal. Üleminekul teisele kutse- ja erialale peab õpilane sooritama kõik selles õppekavas ettenähtud eksamid ja arvestused, mida eelmise kooli õppekava ei sisaldanud.

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUS ON KESKHARIDUS VÕI SELLELE VASTAV VÄLISRIIGI KVALIFIKATSIOON.

Põhihariduse baasil tegutseva kooli pooleli jätnud õpilasel on keskhariduse omandamiseks õigus jätkata õpinguid gümnaasiumis haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud tingimusel.¹

¹ Kutseõppeasutuse seadus, 17.06.1998

Sisseastumiseks esitatavad dokumendid on:

- kirjalik avaldus;
- vanema või eestkostja kirjalik nõusolek, kui õpilaskandidaat on alaealine;
- põhikooli või gümnaasiumi/keskkooli lõputunnistus või selle notariaalselt kinnitatud koopia;
- foto või fotod (suuruse kehtestab kooli vastuvõtukomisjon);
- tervishoiuteenust osutava isiku väljastatud tõend õpilase tervisliku seisundi kohta;
- muud kooli vastuvõtukomisjoni poolt nõutavad dokumendid.²

Õpilaskandidaat esitab avalduse vastuvõtukomisjonile isiklikult (kaasa tuleb võtta isikut tõendav dokument). Põhi- või keskkooli lõputunnistuse originaal tuleb õpilaskandidaadil esitada koolile vähemalt kaks nädalat enne õppetöö algust.

Põhihariduse baasil läbiviidava kutsekeskhariduse õppekava järgi võib toimuda õpe:

- päevaõppe vormis;
- õhtuõppe vormis;
- kaugõppe vormis.

Keskhariduse baasil läbiviidava kutsekeskhariduse õppekava järgi võib toimuda:

- täiskoormusega õpe;
- osakoormusega õpe.

Täiskoormusega õppes täidab õpilane iga õppeaasta lõpuks õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahust kumulatiivselt vähemalt 75 protsenti. Kooli direktor võib nimetada õppekavad, mille alusel saab toimuda ainult täiskoormusega õpe, ja õppekavad, mille alusel toimuvale täiskoormusega õppele esitatakse kõrgemad nõuded.

Osakoormusega õppes täidab õpilane iga õppeaasta lõpuks õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahust kumulatiivselt vähem kui 75 protsenti. Kooli direktor võib kehtestada osakoormusega õppes õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahu alampiiri.

Õpilane määrab kooli astudes oma täis- ja osakoormusega õppimise esimesel õppeaastal, välja arvatud, kui õppekaval saab toimuda ainult täiskoormusega õpe.

Õpilaskandidaadil on õigus saada informatsiooni kooli ja selle õppekorralduse kohta. Infot väljastab kooli vastuvõtukomisjon.

Esimese aasta õpilane, kes 2 nädala jooksul pärast õppetöö algust mõjuva põhjuseta ei ole õppima asunud, loetakse kooli mitte astunuks ning kustutatakse õpilaste nimekirjast. Vabale kohale võib asuda pingereas järgmine õpilaskandidaat.

Mida ja kus on võimalik õppida 2005/06 õppeaastal

Alltoodud tabelis on esitatud riigi poolt tellitavad koolituskohad Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatavates riigikutseõppeasutustes 2005/06 õppeaastal kutsekeskhariduse tasemel päevases õppes peale põhihariduse või keskhariduse omandamist.

Valdkondade sees pakutavatest erialadest on ülevaade **tabelis 3**.

² Haridusministri määrus nr.33, 11.04.2002 "Õpilaste kutseõppeasutusse vastuvõtu kord"

- KKPB – kutsekeskharidus põhihariduse baasil
- KKKP – kutsekeskharidus keskhariduse baasil

* ka erivajadustega õpilastele

Tabel 1. Riigi tellimus kutseala valdkonniti kutsekeskhariduse tasemel 2005/06 õppeaastaks

Kutseala valdkond	Kutseõppeasutus	KKPB	KKKB
		6295	4608
HUMANITAARIA JA KUNSTID		235	129
Muusika ja esituskunstid	G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool	50	30
	H. Elleri nim Tartu Muusikakool	26	23
	Tallinna Balletikool	24	
Tarbekunst ja oskuskäsitöö	Haapsalu Kutsehariduskeskus	8*	
	Kuressaare Ametikool	32	16
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	15	
Disain	Tartu Kunstikool	20	
Audiovisuaalne ja muu meedia	Narva Kutseõppekeskus		30
	Tallinna Polütehnikum	60	30
SOTSIAALTEADUSED, ÄRINDUS JA ÕIGUS		265	990
Hulgi- ja jaekaubandus	Jõhvi Ametikool	30	15
	Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool		30
	Narva Kutseõppekeskus	30	30
	Paide Kutsekeskkool	30	15
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	25	20
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	30	15
	Tallinna Teeninduskool	60	90
Hulgi- ja jaekaubandus	Tallinna Tööstushariduskeskus	30	20
Majandusarvestus ja maksundus	Valgamaa Kutseõppekeskus	30	
	Haapsalu Kutsehariduskeskus		20
	Kohtla-Järve Polütehnikum		30
	Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool		30
	Narva Kutseõppekeskus		30
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus		30
	Suuremõisa Tehnikum		15
Tallinna Majanduskool		90	
Sekretäri- ja ametnikutöö	Kuressaare Ametikool		20
	Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool		30
	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool		25
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus		15
	Tallinna Majanduskool		150
Juhtimine ja haldus	Kohtla-Järve Polütehnikum		30
	Kuressaare Ametikool		20
	Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool		30
	Narva Kutseõppekeskus		30

Kutseala valdkond	Kutseõppeasutus	KKPB	KKKB
Juhtimine ja haldus	Pärnumaa Kutsehariduskeskus		15
	Rummu Erikutsekool		20
	Tallinna Majanduskool		75
	Türi Tehnika- ja Maamajanduskool		30
	Võrumaa Kutsehariduskeskus		20
LOODUS- JA TÄPPISTEADUSED		180	410
Arvutikasutus	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	30	15
	Kohtla-Järve Polütehnikum		60
	Kuressaare Ametikool		20
	Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool		25
	Narva Kutseõppekeskus	30	60
	Narva Kutseõppekeskus		60
	Rummu Erikutsekool		40
	Sillamäe Kutsekool		60
	Tallinna Polütehnikum	60	30
	Tallinna Transpordikool	60	70
	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool		30
TEHNIKA, TOOTMINE JA EHTUS		3832	1515
Keemia ja protsessitehnoloogia	Kohtla-Järve Polütehnikum		60
	Räpina Aianduskool		20
Ehitus ja tsiviilrajatised	Haapsalu Kutsehariduskeskus	55*	
	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	60	15
	Kohtla-Järve Kutsekool	75*	30
	Kuressaare Ametikool	72*	
	Narva Kutseõppekeskus	75*	30
	Paide Kutsekeskkool	90	
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	45	15
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	60	
	Rakvere Kutsekeskkool	90	
	Sillamäe Kutsekool	45*	30
	Tallinna Ehituskool	150	40
	Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	90	30
	Vana-Antsla Kutsekeskkool	45*	
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	31*	
	Viljandi Erikutsekool	18	
Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	106*	20	
Elektrotehnika ja energeetika	Kohtla-Järve Polütehnikum		30
	Narva Kutseõppekeskus		90
	Tallinna Ehituskool	60	
	Tallinna Polütehnikum	120	60
	Tallinna Transpordikool	60	
	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	30	15

Kutseala valdkond	Kutseõppeasutus	KKPB	KKKB
Elektroonika ja automaatika	Jõhvi Ametikool	60	30
	Kohtla-Järve Kutsekool		30
	Kuressaare Ametikool	32	16
	Narva Kutseõppekeskus	30	60
	Paide Kutsekeskkool	8*	
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	30	
	Rakvere Kutsekeskkool	30	
	Sillamäe Kutsekool	30	
	Suuremõisa Tehnikum		12
	Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	30	
	Tallinna Polütehnikum	90	120
	Tallinna Transpordikool	30	
	Tallinna Tööstushariduskeskus	90	50
	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	30	
	Võrumaa Kutsehariduskeskus		20
Õppekavade rühma reserv juhiks, kui avaldusi laekub rohkem		20	
Arhitektuur ja linnaplaneerimine	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool		15
Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	Jõhvi Ametikool	45	15
	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	60	15
	Kohtla-Järve Kutsekool	30	
	Kuressaare Ametikool	32	
	Narva Kutseõppekeskus	30	
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	30	
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	45	
	Rakvere Kutsekeskkool	30	
	Suuremõisa Tehnikum		12
	Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	60	30
	Tallinna Transpordikool	60	
	Tallinna Tööstushariduskeskus	60	20
	Türi Tehnika- ja Maamajanduskool	60	30
	Valgamaa Kutseõppekeskus	23	
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	53*	
Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	45		
Mehaanika ja metallitöö	Kohtla-Järve Kutsekool	30	
	Kohtla-Järve Polütehnikum		30
	Narva Kutseõppekeskus	90	60
	Rakvere Kutsekeskkool	30	15
	Rummu Erikutsekool		30
	Sillamäe Kutsekool	30	30
	Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	120	30
	Tallinna Tööstushariduskeskus	90	20
Viljandi Erikutsekool	18		

Kutseala valdkond	Kutseõppeasutus	KKPB	KKKB
Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	Haapsalu Kutsehariduskeskus	20	
	Jõhvi Ametikool	38*	
	Kuressaare Ametikool	32	
	Narva Kutseõppekeskus	45*	
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	38*	
	Rakvere Kutsekeskkool	30	15
	Rummu Erikutsekool		30
	Tallinna Ehituskool	50	30
	Valgamaa Kutseõppekeskus	38*	
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	38*	
	Viljandi Erikutsekool	5	
Õppekavade rühma reserv juhiks, kui avaldusi laekub rohkem			20
Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	Jõhvi Ametikool	23*	
	Kuressaare Ametikool	16	
	Kutsekool nr 5		15
	Narva Kutseõppekeskus	30	60
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	30	15
	Rakvere Kutsekeskkool	30	
	Räpina Aianduskool	20	
	Tallinna Kergetööstustehnikum		30
	Tallinna Tööstushariduskeskus	120	60
	Valgamaa Kutseõppekeskus	20	15
	Vana-Antsla Kutsekeskkool	15	
	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	30	
Õppekavade rühma reserv juhiks, kui avaldusi laekub rohkem		20	30
Toiduainetetöötlus ja -tootmine	Jõhvi Ametikool	30	
	Kuressaare Ametikool	16	
	Narva Kutseõppekeskus	30	
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	15	
	Rakvere Kutsekeskkool	30	15
	Tallinna Teeninduskool	50	30
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	15	
	Õisu Toiduainetööstuse Kool	40	40
Õppekavade rühma reserv juhiks, kui avaldusi laekub rohkem		25	20
PÕLLUMAJANDUS		490	375
Aiandus	Luu Metsanduskool	15	30
	Räpina Aianduskool	80	125
	Suuremõisa Tehnikum	12	15
Kalandus	Eesti Mereakadeemia Ametikool	100	50
	Suuremõisa Tehnikum	15	
Metsandus	Luu Metsanduskool	30	60
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	25	
Põllundus ja loomakasvatus	Kuressaare Ametikool	8*	20

Kutseala valdkond	Kutseõppeasutus	KKPB	KKKB
Põllundus ja loomakasvatus	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	45	25
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	30*	
	Türi Tehnika- ja Maamajanduskool	90	50
	Vana-Antsla Kutsekeskkool	40*	
TERVISHOID			248
Sotsiaaltöö ja nõustamine	Kohtla-Järve Meditsiinikool		90
	Kuressaare Ametikool		28
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool		15
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus		30
	Tallinna Meditsiinikool		20
	Tallinna Pedagoogiline Seminar		30
	Tartu Meditsiinikool		15
	Valgamaa Kutseõppekeskus		20
TEENINDUS		1293	941
Juuksuritöö ja iluteenindus	Pärnumaa Kutsehariduskeskus		15
	Tallinna Tööstushariduskeskus		60
Koduteenindus	Haapsalu Kutsehariduskeskus	24*	
	Kohtla-Järve Kutsekool	15	
	Narva Kutseõppekeskus	15*	15
	Paide Kutsekeskkool	40*	
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	15*	
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	8*	
	Tallinna Teeninduskool	40*	
	Türi Tehnika- ja Maamajanduskool	40	
	Valgamaa Kutseõppekeskus	8*	
Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	8		
Majutamine ja toitlustamine	Haapsalu Kutsehariduskeskus	50	
	Jõhvi Ametikool	60	15
	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	30	15
	Kuressaare Ametikool	112*	36
	Narva Kutseõppekeskus	60	45
	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	30	15
	Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	35	15
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	75	45
	Rakvere Kutsekeskkool	60	40
	Sillamäe Kutsekool	30	30
	Tallinna Teeninduskool	75	120
	Valgamaa Kutseõppekeskus	38*	
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	50*	
	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	30	
Majutamine ja toitlustamine	Võrumaa Kutsehariduskeskus		20
Õppekavade rühma reserv juhaks, kui avaldusi laekub rohkem		70	
Reisimine, turism ja vabaajaveetmine	Kuressaare Ametikool		20

Kutseala valdkond	Kutseõppeasutus	KKPB	KKKB
Reisimine, turism ja vabaajaveetmine	Narva Kutseõppekeskus		15
	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool		30
	Valgamaa Kutseõppekeskus		20
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool		15
	Võrumaa Kutsehariduskeskus		20
Keskonnakaitse	Räpina Aianduskool		80
	Suuremõisa Tehnikum		15
Transporditeenused	Jõhvi Ametikool		15
	Narva Kutseõppekeskus	30	30
	Paide Kutsekeskkool	120	25
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	30	
	Sillamäe Kutsekool	60	30
	Tallinna Polütehnikum	30	
	Tallinna Transpordikool	60	120
	Valgamaa Kutseõppekeskus	15	20

Tabel 2. Riigi tellimus kutsekeskharidust pakkuvatele kutseõppeasutustele 2005/06 õppeaastaks

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Eesti Mereakadeemia Ametikool		100	50
	Kalandus	100	50
G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool		50	50
	Muusika ja esituskunstid	50	30
H. Elleri nim Tartu Muusikakool		26	23
	Muusika ja esituskunstid	26	23
Haapsalu Kutsehariduskeskus		157	20
	Tarbekunst ja oskuskäsitöö	8*	
	Ehitus ja tsiviilrajatised	55*	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	20	
	Koduteenindus	24*	
	Majutamine ja toitlustamine	50	
	Majandusarvestus ja maksundus		20
Jõhvi Ametikool		286	90
	Hulgi- ja jaekaubandus	30	15
	Elektroonika ja automaatika	60	30
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	45	15
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	38*	
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	23*	
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	30	
	Majutamine ja toitlustamine	60	15
Transporditeenused		15	
Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool		180	75
	Arvutikasutus	30	15

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	Ehitus ja tsiviilrajatised	60	15
	Arhitektuur ja linnaplaneerimine		15
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	60	15
	Majutamine ja toitlustamine	30	15
		150	60
Kohtla-Järve Kutsekool	Elektroonika ja automaatika		30
	Ehitus ja tsiviilrajatised	75*	30
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	30	
	Mehaanika ja metallitöö	30	
	Koduteenindus	15	
Kohtla-Järve Meditsiinikool			90
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		90
Kohtla-Järve Polütehnikum			210
	Majandusarvestus ja maksundus		30
	Arvutikasutus		60
	Mehaanika ja metallitöö		30
	Keemia ja protsessitehnoloogia		60
	Elektrotehnika ja energeetika		30
	Juhtimine ja haldus		30
Kuressaare Ametikool		352	196
	Tarbekunst ja oskuskäsitöö	32	16
	Arvutikasutus		20
	Ehitus ja tsiviilrajatised	72*	
	Elektroonika ja automaatika	32	16
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	32	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	32	
	Sekretäri- ja ametnikutöö		20
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	16	
	Juhtimine ja haldus		20
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	16	
	Põllundus ja loomakasvatus	8*	20
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		28
	Reisimine, turism ja vabaajaveetmine		20
	Majutamine ja toitlustamine	112*	36
Kutsekool nr 5			15
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine		15
Luu Metsanduskool		45	90
	Metsandus	30	60
	Aiandus	15	30
Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool			145
	Majandusarvestus ja maksundus		30
	Hulgi- ja jaekaubandus		30
	Sekretäri- ja ametnikutöö		30

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool	Arvutikasutus		25
	Juhtimine ja haldus		30
		495	585
Narva Kutseõppekeskus	Hulgi- ja jaekaubandus	30	30
	Arvutikasutus	30	60
	Audiovisuaalne ja muu meedia		30
	Ehitus ja tsiviilrajatised	75*	30
	Juhtimine ja haldus		30
	Majandusarvestus ja maksundus		30
	Elektroonika ja automaatika	30	60
	Elektrotehnika ja energeetika		90
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	30	
	Mehaanika ja metallitöö	90	60
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	45*	
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	30	60
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	30	
	Koduteenindus	15*	15
	Majutamine ja toitlustamine	60	45
	Reisimine, turism ja vabaajaveetmine		15
	Transporditeenused	30	30
		75	95
Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	Põllundus ja loomakasvatus	45	25
	Reisimine, turism ja vabaajaveetmine		30
	Sekretäri- ja ametnikutöö		25
	Majutamine ja toitlustamine	30	15
		288	40
Paide Kutsekeskkool	Hulgi- ja jaekaubandus	30	15
	Ehitus ja tsiviilrajatised	90	
	Elektroonika ja automaatika	8*	
	Koduteenindus	40*	
	Transporditeenused	120	25
		180	65
Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	Hulgi- ja jaekaubandus	25	20
	Ehitus ja tsiviilrajatised	45	15
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	30	
	Põllundus ja loomakasvatus	30*	
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		15
	Koduteenindus	15*	
	Majutamine ja toitlustamine	35	15
		386	180
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	Hulgi- ja jaekaubandus	30	15
	Ehitus ja tsiviilrajatised	60	
	Elektroonika ja automaatika	30	

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	45	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	38*	
	Majandusarvestus ja maksundus		30
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	30	15
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	15	
	Metsandus	25	
	Sekretäri- ja ametnikutöö		15
	Juhtimine ja haldus		15
	Koduteenindus	8*	
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		30
	Majutamine ja toitlustamine	75	45
	Juuksuritöö ja iluteenindus		15
	Transporditeenused	30	
		330	85
Rakvere Kutsekeskkool	Ehitus ja tsiviilrajatised	90	
	Elektroonika ja automaatika	30	
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	30	
	Mehaanika ja metallitöö	30	15
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	30	15
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	30	
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	30	15
	Majutamine ja toitlustamine	60	40
			120
Rummu Erikutsekool	Arvutikasutus		40
	Mehaanika ja metallitöö		30
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)		30
	Juhtimine ja haldus		20
		100	225
Räpina Aianduskool	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	20	
	Keemia ja protsessitehnoloogia		20
	Keskkonnakaitse		80
	Aiandus	80	125
		195	180
Sillamäe Kutsekool	Ehitus ja tsiviilrajatised	45*	30
	Arvutikasutus		60
	Elektroonika ja automaatika	30	
	Mehaanika ja metallitöö	30	30
	Majutamine ja toitlustamine	30	30
	Transporditeenused	60	30
		27	69
Suuremõisa Tehnikum	Aiandus	12	15
	Elektroonika ja automaatika		12
	Majandusarvestus ja maksundus		15

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Suuremõisa Tehnikum	Keskkonnakaitse		15
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus		12
	Kalandus	15	
		24	
Tallinna Balletikool	Muusika ja esituskunstid	24	
		260	70
	Ehitus ja tsiviilrajatised	150	40
	Elektrotehnika ja energeetika	60	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	50	30
Tallinna Kergetööstustehnikum			30
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine		30
		300	90
Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	Ehitus ja tsiviilrajatised	90	30
	Elektroonika ja automaatika	30	
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	60	30
	Mehaanika ja metallitöö	120	30
			315
Tallinna Majanduskool	Majandusarvestus ja maksundus		90
	Juhtimine ja haldus		75
	Sekretäri- ja ametnikutöö		150
Tallinna Meditsiinikool			20
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		20
Tallinna Pedagoogiline Seminar			30
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		30
		360	240
Tallinna Polütehnikum	Audiovisuaalne ja muu meedia	60	30
	Arvutikasutus	60	30
	Elektrotehnika ja energeetika	120	60
	Elektroonika ja automaatika	90	120
	Transporditeenused	30	
		225	240
Tallinna Teeninduskool	Hulgi- ja jaekaubandus	60	90
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	50	30
	Koduteenindus	40*	
	Majutamine ja toitlustamine	75	120
		270	190
Tallinna Transpordikool	Arvutikasutus	60	70
	Elektrotehnika ja energeetika	60	
	Elektroonika ja automaatika	30	
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	60	
	Transporditeenused	60	120
Tallinna Tööstushariduskeskus		390	230
	Hulgi- ja jaekaubandus	30	20

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Tallinna Tööstushariduskeskus	Elektroonika ja automaatika	90	50
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	60	20
	Mehaanika ja metallitöö	90	20
	Juuksuritöö ja iluteenindus		60
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	120	60
Tartu Kunstikool		20	
	Disain	20	
Tartu Meditsiinikool			15
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		15
Türi Tehnika- ja Maamajanduskool		190	110
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	60	30
	Juhtimine ja haldus		30
	Põllundus ja loomakasvatus	90	50
	Koduteenindus	40	
Valgamaa Kutseõppekeskus		172	75
	Hulgi- ja jaekaubandus	30	
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	23	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	38*	
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	20	15
	Koduteenindus	8*	
	Reisimine, turism ja vabaajaveetmine		20
	Majutamine ja toitlustamine	38*	
	Sotsiaaltöö ja nõustamine		20
	Transporditeenused	15	20
Vana-Antsla Kutsekeskkool		100	
	Ehitus ja tsiviilrajatised	45*	
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	15	
	Põllundus ja loomakasvatus	40*	
Vana-Vigala Tehnika-ja Teeninduskool		210	15
	Tarbekunst ja osuskäsitöö	15	
	Ehitus ja tsiviilrajatised	31*	
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	53*	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	38*	
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	15	
	Koduteenindus	8	
	Reisimine, turism ja vabaajaveetmine		15
Majutamine ja toitlustamine	50*		
Viljandi Erikutsekool		41	
	Ehitus ja tsiviilrajatised	18	
	Mehaanika ja metallitöö	18	
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)	5	
Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool			65
	Arvutikasutus		30

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond	KKPB	KKKB
Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	Ehitus ja tsiviilrajatised	106*	20
	Elektroonika ja automaatika	30	
	Elektrotehnika ja energeetika	30	15
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus	45	
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine	30	
	Majutamine ja toitlustamine	30	
Võrumaa Kutsehariduskeskus			80
	Majutamine ja toitlustamine		20
	Reisimine, turism ja vabaajaveetmine		20
	Elektroonika ja automaatika		20
Õisu Toiduainetööstuse Kool		40	40
	Toiduainetetöötlus ja -tootmine	40	40

Riigi finantseeritavate koolituskohtade tellimus 2005/06 õppeaastal

Riigi finantseeritavate koolituskohtade planeerimisega luuakse eeldused tööturu vajadustele vastava töajõu olemasoluks, inimkapitali arenguks ning seeläbi Eesti majanduse arengu ning konkurentsivõime kasvu kiirendamiseks. Samas on riigi poolt finantseeritavate koolituskohtade planeerimine vajalik selleks, et tagada kõikidele noortele nende võimetele ning vajadustele vastavate õppekohtade olemasolu.

Koolituskohtade planeerimisel arvestatakse nii muutuvat tööturгу kui ka seda, et kõigile noortele oleks loodud nende võimeid ja vajadusi arvestavad õppimisvõimalused neid huvitaval elualal. Koolituse eesmärgiks ei ole üksnes noorte ettevalmistamine tööle asumiseks, vaid ka kaasaegses kiirelt muutuvast ühiskonnast toimetulemiseks vajalike oskuste ja teadmiste ning isikuomaduste tagamine.

Esmane lähtekoht koolituskohtade planeerimisel on **sotsiaalne vajadus ehk koolitamist vajavate õpilaste hulk**. Kuna kõikidel noortel peab olema võimalus omandada keskharidus, siis suurendatakse koolituskohtade arvu eelkõige põhihariduse järgsel kutsekeskhariduse tasemel. Ka arvestatakse sotsiaalse vajadusena erialade populaarsust, gruppide täituvust jne.

Teine kriteerium koolitustellimuse kujundamisel on **majanduslik vajadus ehk rahvamajanduses vajamineva tööajõu nõudlus**. Selle arvestamisel lähtutakse majanduse arengusuundadest, tööhõive prognoositavatest muutustest, riiklikes arengukavadest püstitatud eesmärkidest ja prioriteetidest, sektoruuringute tulemustest, sektoraalsetest tegevuskavadest ja programmidest, tööturu statistilistest näitajatest, tööhõivealastest uuringutest ning ekspertide hinnangutest. Kaasati töövõtjate ja tööandjate organisatsioonid, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Sotsiaalministeerium ning Tööturuamet.

Selleks, et tagada **hariduse kvaliteet**, võetakse riikliku koolitustellimuse kujundamisel arvesse koolide võimalusi ja valmisolekut taotletavatel koolituskohtadel õppe läbiviimiseks (sh õppekavad, pedagoogid, õppebaaside ning praktikavõimaluste olemasolu jms) ning piirkonna vajadusi.

Riigi poolt finantseeritavad koolituskohad kavandatakse õppekavarühmade kaupa. Õppimise ajal toimub erialane spetsialiseerumine. Kitsam spetsialiseerumine lükkub tööellu, st lõplik spetsialiseerumine erialati toimub tulevases töökohas, ettevõttes. Õppesuunad on prioriteetsusest lähtuvalt jagatud kolme rühma: 6–8 aasta perspektiivis **kasvava, püsiva** ja **kahaneva** tööhõivelise ning ühiskondliku nõudlusega.

Humanitaaria ja kunstid

Kunstide õppesuund on **püsiv**, rahvuskultuuri säilitamise ja arengu tagamiseks ei tohiks tellimust vähendada. Õppesuuna suurenemine võrreldes eelmise aastaga ca **25** kohta. Kasv tuleneb peamiselt esmakordsest tellimisest **disaini** õppekavade rühmas põhikooli baasil, samuti kasvab mõnevõrra **audiovisuaalse ja muu meedia** osakaal.

Sotsiaalteadused, ärimus ja õigus

Ärinduse ja halduse õppesuunda käsitleda **püsivana**, ent **juhtimise ja halduse** õppekavade rühma **kahanevana**. Kokkuvõttes õppesuuna vähenemine võrreldes eelmise aastaga **20 kohta**.

Loodus- ja täppisteadused

Arvutiteaduste õppesuunda loetakse kutsehariduse tasemel **kahanevaks** ning võrreldes eelmise aastaga väheneb tellimus **10 kohta**. Seoses tööstuse automatiseerimise ning arvuti- ja süsteemitehnika laienemisega traditsioonilistesse tootmisharudesse on vaja kõrgema ettevalmistusega IT spetsialiste. Kutsekeskhariduse tasemel IT koolitus ei rahulda täna piisavalt ettevõtete vajadusi. Rohkem peaks siin keskenduma IT tugispetsialistide koolitamisele. Samas on tellimus viidud juba praktiliselt miinimumini ning palju kahandada pole mõttekas.

Tehnika, tootmine ja ehitus

Tehnikaalade õppesuuna tellimus **kasvab** võrreldes 2004. aasta vastuvõtuga ca **15 kohta**, eelisarendatavad õppekavarühmad on elektrotehnika ja energeetika, elektroonika ja automaatika, mehaanika ja metallitöö ning mootorliikurid, kuna ettevõtjate sõnul on vaja üha enam kvalifitseeritud seadistajaid, automaatikuid, toodete valmistajaid ja tootmiseseadmete operaatoreid.

Tootmise ja töötlemise õppesuund loetakse **püsivaks**, kuna eelkõige tehnoloogilised erialad on nimetatud riiklikuks prioriteediks. Tekstiili, rõivaste ja jalatsite valmistamise õppekavade rühmas tellimus väheneb nii põhi- kui keskkooli baasil õppes, kuna koolilõpetajate seas pole õmbleja elukutse populaarne ning valdkond ei täitu. Ka ei nähta rõiva- ning tekstiilitootmise harus Eestis suurt potentsiaali, kuna odav tööjõud paikneb pigem Aasias. Kokku õppesuuna kahanemine võrreldes eelmise aastaga ca **300 kohta**. Peamiseks põhjuseks sellisele näiliselt suurele tellimuse vähendamisele on koolide taotlustele vastutulemine ning eesmärk mitte planeerida liialt juurde kohti, mis niikuinii ei täituks. Ka ei toimu sel aastal vastuvõttu kaevandamise ja rikastamise õppekavade rühmas.

Arhitektuuri ja ehituse õppesuunas, mida loetakse **kasvavaks**, tõuseb vastuvõtt ca **100 kohta**, kuna on püsiv vajadus väga hea kvalifikatsiooniga ehitajate järele.

Põllumajandus

Põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse õppesuund on **püsiv**, ent tellimus väheneb võrreldes eelmise aastaga ca 50 koha võrra (peamiselt seniste metsanduse ja kalanduse ülepaisutatud tellimuste arvelt, mis ei täitunud soovitud mahus). Samas suureneb **aianduse** vastuvõtt, kuna on küllaltki populaarne ning arenev valdkond.

Tervis ja heaolu

Sotsiaalteenuste õppesuund on **püsiv**, vastuvõtt jääb võrreldes 2004. aastaga samaks.

Teenindus

Isikuteeninduse õppesuuna riiklik tellimus väheneb võrreldes eelmise aastaga ligi **200 kohta**, arvestades senist mõneti ülepaisutatud tellimust majutamise ja toitlustamise ning koduteeninduse õppekavarühmades ja soovi kavandada paremini reaalset täituvaid õppekohti kutsehariduses. Samas on õppesuund endiselt aktuaalne ning arvestades üha kasvavat turismisektori kasvu ning suurenevat vajadust kvalifitseeritud teenindajate järele tuleb suunda edaspidi käsitleda kasvavana.

Transporditeenuste õppesuuna tellimus **kasvab** võrreldes 2004. aastaga **15 kohta**, arvestades suurenevat nõudlust kvalifitseeritud tööjõu järele kaupade liikumisel, ladustamisel ning lisandväärtuse andmisel, seega eriti logistikaga seotud õppekavadel.

Keskonnakaitse õppesuund **püsib** võrreldes eelmise aastaga üldjoontes samal tasemel, vähenemine **5 kohta**, kuna koolid ise sel aastal rohkem ei taotlenud.

Õppevalikud kutsekeskhariduse tasemel

Tabel 3. Õppevalikud kutsekeskhariduse tasemel

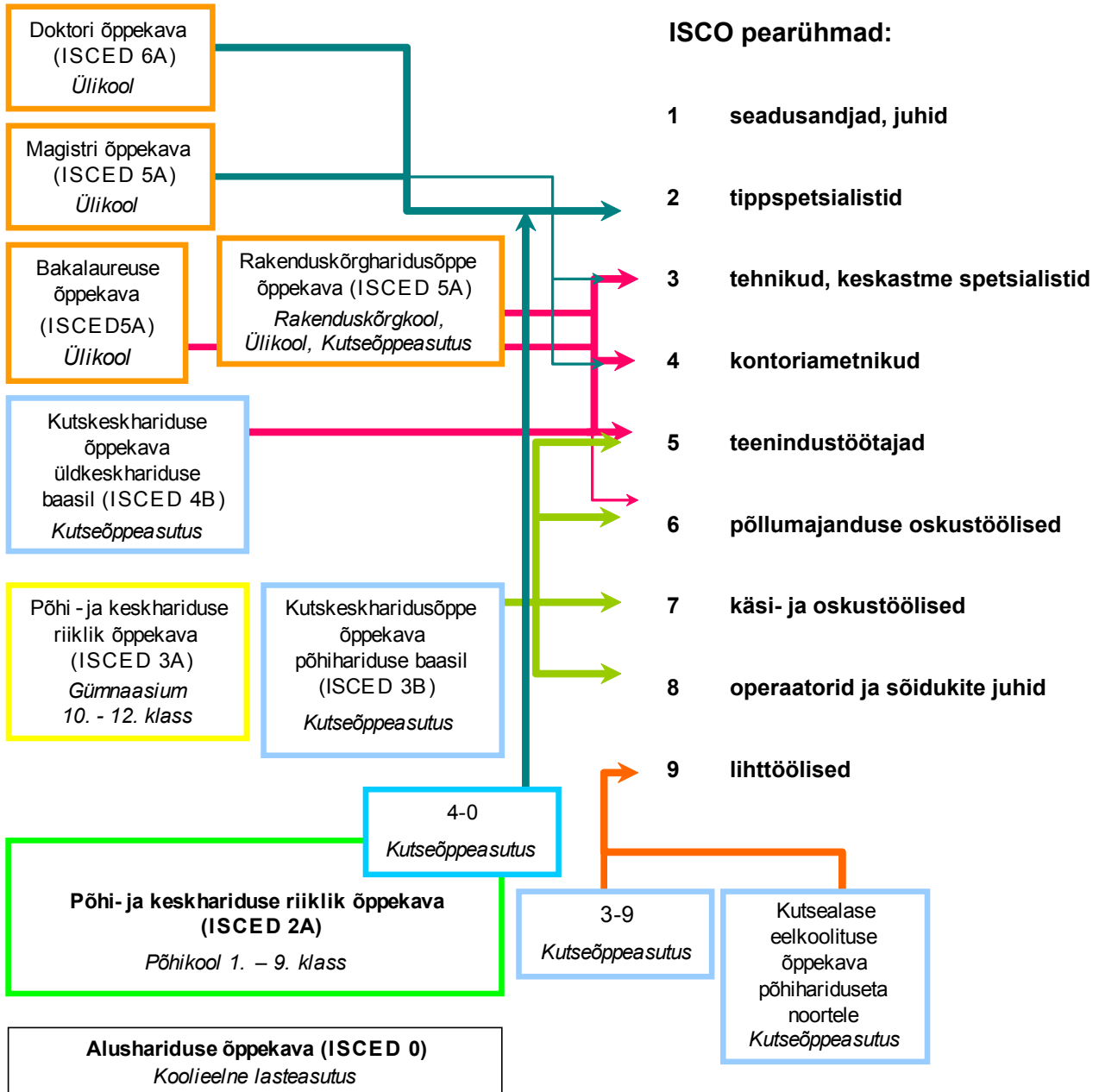
Õppevaldkond	Õppesuund	Õppekavade rühm	KKPB	KKKB
Humanitaaria ja kunstid		Audiovisuaalne ja muu meedia	Trükitehnoloogia, Trükkal-laduja, Arvutigraafika, Helindaja	Fotograaf, Trükkal-laduja, Arvutigraafika, Trükitehnoloogia (Ofsettrükkija, trükiste ettevalmistaja-arvutikujundaja), Multimeediatehnoloogia
		Muusika ja esituskunstid	Akordion, Kannel, Keelpillid, Klaver, Koordirigeerimine, Pop-jazz, Löökpillid, Klassikaline kitarr, Muusikateooria/ kompositsioon, Puhkpillid, Klassikaline ballett	Akordion, Kannel, Keelpillid, Klassikaline kitarr, Klaver, Koordirigeerimine, Löökpillid, Muusikateooria/ kompositsioon, Puhkpillid, Lauueriala, Pop-jazz
		Disain	Graafiline disain, Kunstiline kujundamine	Kunstiline kujundamine, Tekstiilikunst, Mööblikujundus ja restaureerimine
		Tarbekunst ja oskuskäsitöö	Rahvuslik käsitöö - dekoratsioon, Rahvuslik käsitöö ja ettevõtlus, Käsitöö, Tarbekunst	Floristika, Tarbekunst, Maalimine ja maalingute restaureerimine, Kiviraiumine ja skulptuur, Nahakunst
Loodus- ja täppisteadused		Arvutikasutus	Infotehnoloogia alused	Infotehnoloogia alused, Infotöötlus
		Arvutiteadused	Arvutid ja arvutivõrgud, Infotehnoloogia, IT tugispetsialist, Infotehnoloogia-arvutitehnik, Programmeerimine, Majandusinformaatika, Andmetöötlus ja veebidisain	Arvutid ja arvutivõrgud, Majandusinfo töötlemine, Majandusinformaatika, Webimeister, Andmetöötlus, Andmetöötlus ja arvutivõrgud, Andmetöötlus ja veebidisain, E-kommerts, Infotehnoloogia, Infotehnoloogia-arvutitehnik, IT tugispetsialist, Programmeerimine, Võrguadministraator
		Aiandus	Aiandus, Haljastus	Aiandus, Abiaednik, Maastikuehitus
Põllumajandus		Kalandus	Merelaevandus ja -kalapüük, Sisevete majandus	Siseveelaeva juhtimine, Laevajuhtimine väiksema kui 500-se kogumahutavusega laevadel - avamere kalapüük, Laevajuhtimine vahitüürimehe tasemel 500-se ja suurema kogumahutavusega laevadel
		Metsandus	Metsamajandus, Metsandus	Forwarderioperaator, Harvesterioperaator, Metsamajandus, Metsandusspetsialist-forwarderioperaator, Metsandustehnik
		Põllumajandus, metsandus ja kalandus	Talumajandus, Loodusmajandus	Maamajandus, Talumajandus

Õppevaldkond	Õppesuund	Õppekavade rühm	KKPB	KKKB
Põllumajandus	Põllumajandus ja loomakasvatuse	Põllumajandus	Põllumajandus	Alternatiivne põllumajandus, Hobusekasvatuse, Karusloomakasvatuse, Loomakasvatuse, Maateetevõtlus, Põllumajandus, Põllumajandusettevõtlus
	Hulgi- ja jaekaubandus	Müüja, Laomajandus, Kaubandus ja äridus, Kaubakäsitus	Müüja, Laomajandus, Kaubandus ja äridus, Kaubakäsitus	Müüja, Jaemüügi korraldus, Müügiassistent, Müügiesindaja, IT müügiesindaja, Kinnisvaramaakler, Laomajandus, Müügisekretär, Müügitöö korraldus, Veebidisain ja E-kaubandus, Virtuaalne kaubandus
Sotsiaalteadused, äridus ja õigus	Äridus ja haldus	Juhtimine ja haldus	-	Ettevõtlus (tööstuses), Väikeettevõtte töökorraldus, Ärikorraldus, Ärijuhtimine
		Majandusarvestus ja maksundus	-	Raamatupidamisassistent, Raamatupidaja, Raamatupidamine ja rahandus, Maksundus
		Rahandus, pangandus ja kindlustus	-	Pangandus, Rahandus ja krediit
	Õigus	Sekretäri- ja ametnikutöö	-	Sekretäritöö, Personalitöö assistent, Kohtusekretär
		Õigus	-	Õigus, Ettevõtluse õiguslikud alused
		Arhitektuur ja linnaplaneerimine	Arhitektuuri disain	Maamõõtmine, Maastikukujundus, Arhitektuuri disain
Tehnika, tootmine ja ehitus	Arhitektuur ja ehitus	Ehitus ja tsiviilrajatised	Ehitaja, Ehitusviimistlus, Kinnisvarahoolidus, Puit- ja kiviehitiste restauraator, Üldehitus, Keskkonna- tehnika lukksepp, Vee-, kanalisatsiooni- ja kütteseadmed, Ehituspuusepp, Teedeehitus, Kiviraiumine ja sepatöö, Maaehitus, Sanitaartechnika lukksepp, Gaasikeevitaja	Ehitaja, Ehitusviimistlus, Kinnisvarahoolidus, Kiviraiumine ja sepatöö, Puit- ja kiviehitiste restauraator, Üldehitus, Soolusenergeetika seadmete hooldus ja remont
		Elektroonika ja automaatika	Arvutiteenindus, Arvutiteenindus (kaubanduses), Arvutiteenindus (laomajanduses), Automaatik, Automaatikasüsteemide hooldus ja remont, Elektroonik- monteerija, Telekommunikatsiooniseadmed	Arvutiteenindus, Arvutiteenindus (kaubanduses), Automaatika, Elektroofonik- monteerija, Infotehnoloogia automaatjuhtimises, Olmeelektroonika hooldus ja remont, Telekommunikatsiooniseadmed
Tehnikaalad				

Õppevaldkond	Õppesuund	Õppekavade rühm	KKPB	KKKB
Tehnika, tootmine ja ehitus	Tehnikaalad	Elektrotehnika ja energeetika	Elektrik, Elektriseadmed ja -süsteemid, Telefoniside ja signalisatsioon, Külmutusseadmete mehaanik, Mäeelektrimehaanik, Tööstus- ja soojusautomaatika süsteemid, Katlakütja	Bürooseadmete hooldus, Elektrik, Elektriseadmed ja -süsteemid, Elektriseadmete hooldus ja remont, Elektrik-automaatik, Energiamaajandus, Katlaoperaator, Valgustuse- ja jõuvõrkude elektrik
		Keemia ja protsessitehnoloogia	-	Biotehnoloogia/laboritehnika, Tehnoloogiliste protsesside operaator, Tööstustehnoloogia
		Mehaanika ja metallitöö	Keevitaja, Lukksepp, Metallitööd, Mehhatroonika, Metallide töötlemine, Remondilukksepp, Tekstiilitehnoloogia seadmed, Treial	Keevitaja, Lukksepp, Mehhatroonika, Metallitööd, Metallitööpinkide tööline, Keevitustoodete tehnoloogia, Plastitöötluste seadistamine
		Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika	Auto- ja traktorilukksepp, Autode ja masinate remont, Autolukksepp, Autoplekksepp-maaler, Laevaehtus, Maamajanduse mehhaniseerimine, Masinate tehniline teenindamine, Raudtee mehaanik, Raudteeveeremi mehaanik, Trammide ja trollilukksepp-elektrik	Autode diagnostika, Autode ja masinate remont, Autolukksepp, Automaaler, Tehnik-elektronik
		Materjalitöötlus (puit, paber, plast, klaas)	Tisler, Mööblirestaauraator, Paadiehitaja, Puidutöötlus, Puidupinkide tööline,	Tisler, Puidu töötlus, Puidu kaubandus, Puidu ja puittoodete kaubandus, Puidupinkide tööline
	Tootmine ja töötlemine	Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine	Individuaalõmblemine, Jalatsite pealsekoostaja, Ketraja, Kudumine, Kangur, Kergerõivaste õmbleja, Nahktoodete valmistamine, Pehme mööbli renoveerija, Sadulsepp, Tekstiiliseadmete operaator, Trikotaazitoodete valmistaja, Õmbleja	Individuaalõmblemine, Juurdelõikaja, Rõivaala müügikonsultant, Rõivaste konstrueerimine ja modelleerimine, Rätsepatöö, Tekstiilitehnoloogia, Õmblemine

Eesti formaalharidussüsteemi tasemete seos ametite klassifikaatoriga

Joonis 3. Eesti formaalharidussüsteemi tasemete (ISCED 97) seos ametite klassifikaatori (ISCO 88) klassifikatsiooni tasemetega

3-9 – kutseharidus, mille baasharidus ei ole määratletud

4-0 – balletikoolid

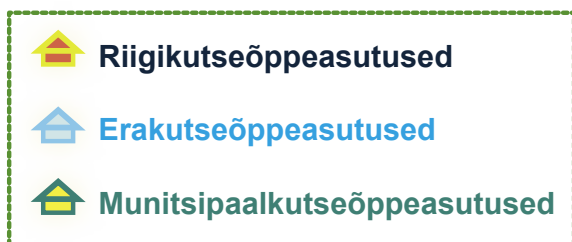
ISCED – International Standard Classification of Education

ISCO-88 – International Standard Classification of Occupations

Allikas: Hariduse ja Tööhõive Seirekeskus

KUTSEÕPPEASUTUSED EESTIS 2005/2006. ÕPPEAASTAL

Astangu Kutse
Eesti M
G. Otsa ni

Arvutikutsekool Inter

Eesti Esimene Erakosmeetikakool

Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool

Eesti Kosmeetikute ja Juuksurite Erakool

Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Piiblikool

Informaatika ja Arvutustehnika Kool

Juuksurite ja Kosmeetikute Erakool Jusven

L. G. Kaubandus- ja Kulinaariakool

M.I. Massaažikool

Rakenduskunsti Erakool

Revali Merekool

R-Stamp Kool

Muudatused koolivõrgus:

- Õisu Toiduainetööstuse Kool liidetakse Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooliga
- Luuakse Haapsalu Kutsehariduskeskus, millega liidetakse Taebala Kutsekeskkool.
- Jõhvi Ametikooli, Kohtla-Järve Polütehnikumi ja Kohtla-Järve Kutsekeskkooli ühendamisest moodustub Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
- Tallinna Meditsiinikool ja Tartu Meditsiinikool korraldatakse ümber rakenduskõrgkoolideks

Rehabilitatsiooni Keskus
 Mereakadeemia Merekool
 m. Tallinna Muusikakool
 Muraste Piirivalvekool
 Tallinna Balletikool
 Tallinna Ehituskool
 ja Kergetööstustehnikum
 Masnamäe Mehaanikakool
 Tallinna Majanduskool
 Tallinna Meditsiinkool
 ja Pedagoogiline Seminar
 Tallinna Polütehnikum
 Tallinna Teeninduskool
 Tallinna Transpordikool
 ja Tööstushariduskeskus

Kopli Ametikool

a

Olustvere Teenindus- ja
 Maamajanduskool

Viljandimaa
 Akadeemia

Ühendamise
 Keskus

Valgamaa
 Kutseõppekeskus

Vana-Antsla
 Kutsekeskkool

Decollo Kutsekool
 Kohtla-Järve Kutsekool
 Kohtla-Järve Meditsiinkool
 Kohtla-Järve Polütehnikum

Narva Kutseõppekeskus

Norax Koolituskeskus
 Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool
 Rakvere Kutsekeskkool
 Väike-Maarja Õppekeskus
 Sisekaitseakadeemia Päästekolledži Päästekool
 Sillamäe Kutsekool
 Jõhvi Ametikool
 Juuksurite Erakool Maridel

JÄRVAMAA

LÄÄNE-VIRUMAA

IDA-VIRUMAA

JÕGEVAMAA

Türi Tehnika- ja
Maamajanduskool

Lüua Metsanduskool

Põltsamaa
Kodu- ja Põllutöökool

Olustvere Teenindus- ja
Maamajanduskool

Viljandimaa
Akadeemia

Viljandimaa Ühendamise
Keskus

TARTUMAA

Tartu Kunstikool
 Tartu Meditsiinkool
 H. Elleri nim. Tartu Muusikakool
 Tartu Kutsehariduskeskus
 Iluravi Rahvusvaheline Erakool
 Tartu Iluravi Erakool

Õisu
Toiduainetööstuse Kool

Räpina Aianduskool

Valgamaa
Kutseõppekeskus

PÕLVAMAA

Vana-Antsla
Kutsekeskkool

Võrumaa
Kutsehariduskeskus

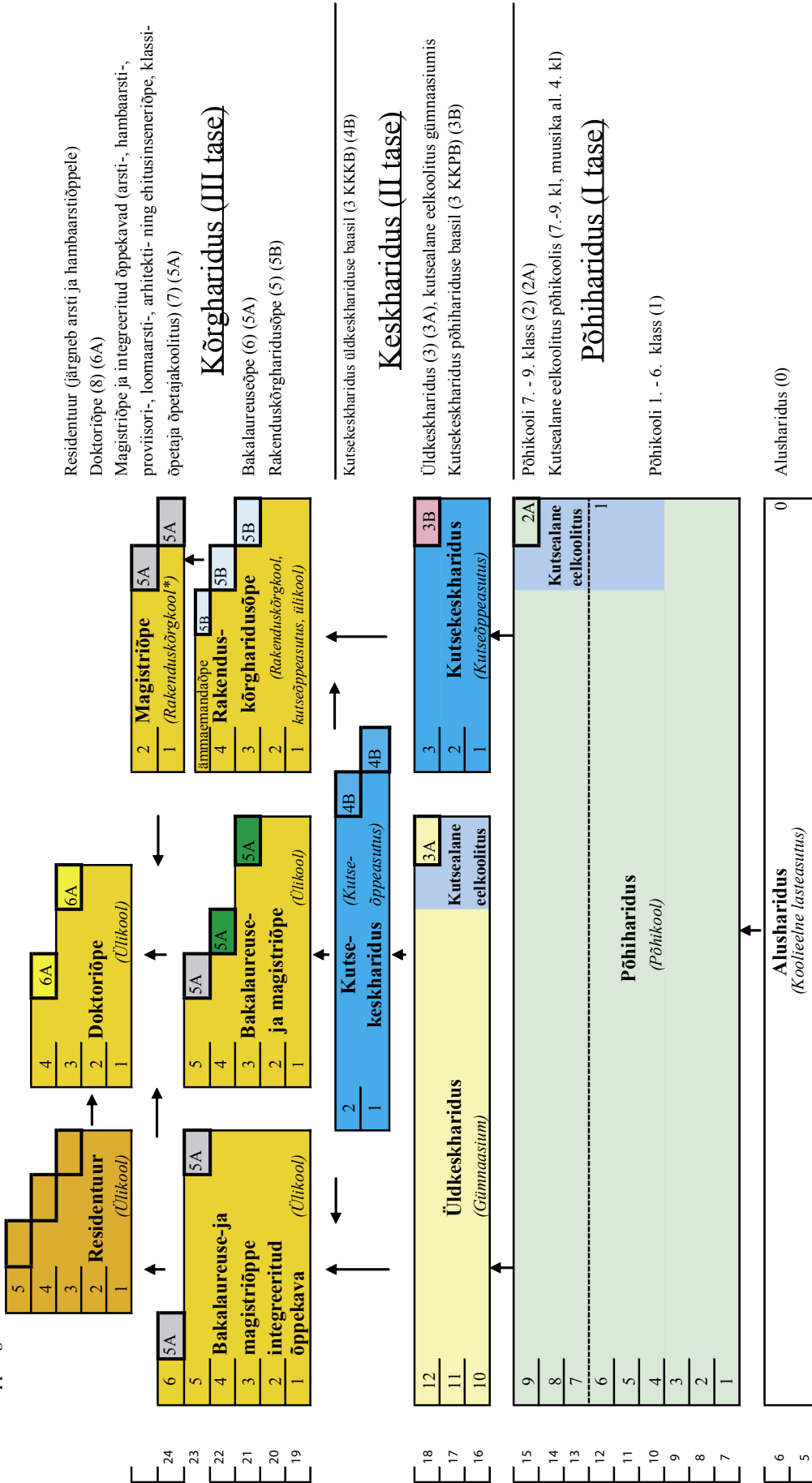
VÕRUMAA

Kaitseväge Võru Lahingukool

Joonis 4. Eesti formaalhariduse struktuur ja lõpudokumendid 2004

Vanus Õppeaeg

Residentuur (järgneb arsti ja hambaarstiõppele)

Doktoriõpe (8) (6A)

Magistriõpe ja integreeritud õppekavad (arsti-, hambaarsti-, proviisori-, loomaarsti-, arhitekti- ning ehitusinseneriõpe, klassi-õpetaja õpetajakoolitus) (7) (5A)

Kõrgharidus (III tase)

Bakalaureuseõpe (6) (5A)

Rakendus kõrghariduseõpe (5) (5B)

Kutsekeskharidus ülkeskhariduse baasil (3 KKKB) (4B)

Keskharidus (II tase)

Üldkeskharidus (3) (3A), kutsealane eelkoolitus gümnaasiumis

Kutsekeskharidus põhihariduse baasil (3 KKP) (3B)

Põhikooli 7.-9. klass (2) (2A)

Kutsealane eelkoolitus põhikoolis (7.-9. kl, muusika al. 4. kl)

Põhiharidus (I tase)

Põhikooli 1.-6. klass (1)

Alusharidus (0)

5A Magistrikraad ja vastav diplom;

5B Residentuuri lõpetamist tõendav tunnistus

Haridus- ja Teadusministeerium,
Hariduse ja Tööhõive Seirekeskus

Õppevaldkond	Õppesuund	Õppekavade rühm	KKPB	KKKB	
Tehnika, tootmine ja ehitus	Tootmine ja töötlemine	Toiduainetetöötlus ja tootmine	Pagar, Kondiiter, tehnoloogia, Toiduainete töötlemine	Pagar, Kondiiter, Toiduainete tehnoloogia	
		Juuksuritöö ja iluteenidus	-	Juuksur, Jumestuskunstnik-grimeerija, Kosmeetik, Kosmeetik, Maniküür-pediküür	
	Isiku-teenindus	Koduteenindus	Puhastusteenindus	Puhastusteenindus, Puhastus- ja teeniduskorraldus, Kodumajandus, Koduteenindus, Talu- ja kodumajandus	Puhastusteenindus, Peokorraldus
		Majutamine ja toitlustamine	Hotelliteenindaja, Kokk	Hotelliteenindaja, Hotelli-majandus, Hotelli- ja restorani töökorraldus, Hotelli ja keskastme juht, Kokk, Keiner, Ettekandja, Toitlustusteenindus, Toitlustusteeninduse ettevõtlus	Baarmen/baariidaam, Hotelliteenindaja, Hotelli-majandus, Hotelli- ja restorani töökorraldus, Hotelli ja keskastme juht, Kokk, Keiner, Ettekandja, Toitlustusteenindus, Toitlustusteeninduse ettevõtlus
		Reisimine, turism ja vabaajaveetmine	-	Loodusturism, Reisikonsultant, Reisikorraldaja, Reisisekretär, Rekreatsioonikorraldus, Turisimikorraldus, Turisमितtevõtlus, Turisimimajandus	Loodusturism, Reisikonsultant, Reisikorraldaja, Reisisekretär, Rekreatsioonikorraldus, Turisimikorraldus, Turisमितtevõtlus, Turisimimajandus
		Keskonnakaitse	-	Keskonnakaitse, Looduskeskkonna ja maastiku korraldus	Keskonnakaitse, Looduskeskkonna ja maastiku korraldus
	Turvamine	Vara- ja isikukaitse	-	Politseiametnik, Politseikonstaabli eriala, Tuletõrje- ja päästespetsialist, Vanglaametnik	Politseiametnik, Politseikonstaabli eriala, Tuletõrje- ja päästespetsialist, Vanglaametnik
		Militaarõpe	-	Piirivalveametnik, Vanemallohvitseri baaskursus	Piirivalveametnik, Vanemallohvitseri baaskursus
	Transporditeenused	Transporditeenused	Kalur-laevajuht, Postioperaator, Postioperaator-infoteenindaja, Transporditeenindus, Transpordiametnik	Laevajuhtimine, Postitehnik, Raudtee tehnika, Veokorraldus	Laevajuhtimine, Postitehnik, Raudtee tehnika, Veokorraldus
		Sotsiaalteenused	Sotsiaaltöö ja nõustamine	-	Sotsiaalhooldus
Lastehooldus ja noorsootöö	-		Lapsehooldus	Lapsehooldus	
Tervishoid	Tervis	Õendus	-	Täiskasvanuhooldus, Hooldusõde	
		Teraapia ja taastusravi	-	Massöör	
	Hambaravi ja -hooldus	-	Hambaarsti abiline	Hambaarsti abiline	

Koolitusluba omavad era- ja munitsipaalkutseõppeasutused

Hille Vooremäe

Järelevalvetalituse juhataja
Haridus- ja Teadusministeerium

Erakutseõppeasutused

Erakutseõppeasutusi oli 2005. aasta 1. jaanuari seisuga **17**.

Enne erakutseõppeasutusse õppima asumist on oluline veenduda, kas vastaval õppekaval on kehtiv koolitusluba. Koolitusloa annab haridus- ja teadusminister käskkirjaga (tabel 4). Koolitusluba on tähtjaline, kehtivusega mitte vähem kui üks õppeaasta, ning tähtaja määramisel arvestatakse erakooli õppekavaga kehtestatud nominaalse õppeaja kestust. Erakooli õppekava kantakse koolitusloa väljaandmisel Eesti Hariduse Infosüsteemi (<http://ehis.hm.ee/>).

Erakooli õpilaste vastuvõtutingimused määrab kool, kuid sisseastumistingimused on kehtestatud *Kutseõppeasutuse seadusega*. Erakooli nõukogul on õigus kehtestada lisanõudeid.

OLULINE ON SIINJUURES TEADA, ET RIIKLIKU LÕPUDOKUMENDI VÄLJASTAMISE AJAL PEAB OLEMA KOOLIL KEHTIV KOOLITUSLUBA.

Erakooli õpilastel on õigus saada riigi ja kohalike omavalitsuste antavaid soodustusi samadel alustel sama liiki riigi- või munitsipaalkooli õpilastega.

Erakooli lõpetamiseks peab õpilane täitma õppekavaga kehtestatud nõuded. Haridust tõendava riikliku lõpudokumendi väljastamine toimub riigi- või munitsipaalkooliga sarnastel tingimustel. Oluline on

siinjuures teada, et riikliku lõpudokumendi väljastamise ajal peab olema koolil kehtiv koolitusluba.

Õppimine erakoolis on tasuline. Vastavalt *Erakooliseadusele* sõlmitakse õpilase või tema seadusliku esindaja ja erakooli omaniku (pidaja) vahel leping, mille kohaselt kohustub erakooli pidaja võimaldama õpilasele õppekavaga vastava hariduse omandamist ning õpilane kohustub järgima erakooli pidaja õigusakte ja maksma õppemaksu.

Lepingus tuleb määrata:³

- õpingute alustamise aeg;
- õppetöö maht või kestus;
- õppetöö läbiviimise koht ja aadress;
- õppemaksu suurus (summa) ja selle arvestamise meetod;
- õppemaksu tasumise kord ja tähtaeg;
- õppemaksu tagastamise alused ja kord;
- lepingu muutmise ja lõpetamise alused ja kord;
- vaidluste lahendamise kord;
- auditoorse õppetöö läbiviimise aeg.

Lepingu kohustusliku lisana vormistatakse nõuetele vastav õppekava (v.a ainekavad).

Erakooli pidaja on kohustatud algatama õigusaktides sätestatud korras erakooli tegevuse lõpetamise, kui:

- erakoolil puudub kuue kuu jooksul koolitusluba;
- pidaja vastu on algatatud likvideerimismenetlus;
- pidaja või erakooli nõukogu on võtnud vastu otsuse, et erakooli edasine tegevus on muutunud ebaotstarbekaks;
- lõpetamine on seadusega ette nähtud.

³ Erakooliseadus § 17, 03.06.1998

Erakooli tegevuse lõpetamisest teatatakse õpilastele, lapsevanematele, töötajatele ja Haridus- ja Teadusministeeriumile vähemalt neli kuud ette. Erakooli tegevuse lõpetamisel korraldab erakooli pidaja õpilastele võimaluse jätkata õpinguid vastava taseme hariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses.

Tabel 4. Koolitusluba omavad erakutseõppeasutused

Õppeasutuse nimi	Õppeaeg	Tase	Õppekava	Koolitusloa number	Koolitusloa kehtivus
Arvutikutsekool Inter	3	KKPB	Arvutiteenindus	3224HTM	31.07.2007
Decollo Kutsekool	2	KKKB	Võrgu-administraator	2893HTM	31.07.2005
	2	KKKB	Arvutigraafika	2899HTM	30.03.2006
	2	KKKB	E-Kommerts	2900HTM	31.07.2005
Eesti Esimene Erakosmeetikakool	2a 2k	KKKB	Kosmeetik	3140HTM	31.07.2007
Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool	2a 4k	KKKB	Hotelli ja restorani töökorraldus	2062 HM	31.01.2005
	2a 4k	KKKB	Turismiettevõtlus	2062 HM	31.01.2005
	3	RKH	Reisikorraldus	3179HTM	31.08.2007
	3	RKH	Toitlustusteenuste korraldus	3181HTM	31.08.2007
	3	RKH	Giid	2631HM	01.12.2005
	3	RKH	Hotellimajandus	3180HTM	31.08.2007
Eesti Kosmeetikute ja Juuksurite Erakool	1a 6k	KKKB	Kosmeetik	3144HTM	31.07.2006
	1a 6k	KKKB	Juuksur	3286HTM	31.08.2006
Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Piiblikool	1	KKKB	Piibliõpetus, teoloogia ja kristlik teenimine	3092HTM	31.08.2005
	1a 6 k	KKKB	Piibliõpetus, teoloogia ja kristlik teenimine	2698HTM	31.08.2005
Iluravi Rahvusvaheline Erakool	2	KKKB	Kosmeetik	3230HTM	31.08.2006
	1a 6k	KKKB	Juuksur	3229HTM	31.08.2006
Informaatika ja Arvutustehnika Kool	3	KKPB	Arvutigraafika	3141HTM	31.08.2007
	3	KKPB	Arvutiteenindus	3143HTM	31.08.2007
	3	KKPB	IT tugispetsialist	3142HTM	31.08.2007
Juuksurite Erakool Maridel	2	KKKB	Juuksur	3287HTM	31.08.2006
Juuksurite ja Kosmeetikute Erakool Jusven	2	KKKB	Juuksur	3227HTM	31.07.2006
L.G. Kaubandus- ja Kulinaariakool	3a 5 k	KKPB	Kokk	2950HTM	31.08.2007
	2	KKKB	Kokk	2949HTM	31.08.2005
M.I. Massaažikool	2,5	KKKB	Massöör	2788HTM	30.03.2006
	1a 2,5k	KKKB	Massöör	3121HTM	31.07.2006
	3	KKKB	Massöör	3122HTM	31.07.2007

Õppeasutuse nimi	Õppeaeg	Tase	Õppekava	Koolitusloa number	Koolitusloa kehtivus
Norax Koolituskeskus*	1	KKKB	Reisisekretär	3223HTM	31.07.2005
	3	KE	Turismikorraldus	2462 HM	31.08.2005
	3	KE	Sekretäritöö	2463 HM	31.08.2005
	3	KE	Müügiesindaja	2464 HM	31.08.2005
Pärnu Saksa Tehnoloogiakool	2	KKKB	Kinnisvaramaakler	3128 HTM	31.07.2006
	2	KKKB	Personalitöö assistent	2805HTM	30.06.2005
	2	KKKB	Raamatupidaja II	2804HTM	30.06.2005
	2	KKKB	Infotehnoloogia tugispetsialist	3125HTM	31.07.2006
	2	KKKB	Kinnisvaramaakler	3128HTM	31.07.2006
	2	KKKB	Arvutiteenindus	3123HTM	31.07.2006
	2	KKKB	Raamatupidamine	3126HTM	31.07.2006
	2	KKKB	Elektrik	3127HTM	31.07.2006
	2	KKKB	Müügiesindaja	3124HTM	31.07.2006
	3	KE	Kinnisvaramaakler	2459 HM	31.08.2005
	3	KE	Müügiesindaja	2460 HM	31.08.2005
	3	KE	IT assistent	2461HM	31.07.2005
	Rakendus kunsti Erakool	4	KKPB	Arhitektuuri disain	1514 HM
4		KKPB	Graafiline disain	1514 HM	30.06.2005
R-Stamp Kool	2	KKKB	Kunstiline kujundamine	3288HTM	31.08.2006
	2	KKKB	Ärikorraldus	3289HTM	31.08.2006
Tartu Iluravi Erakool	2	KKKB	Kosmeetik	3226HTM	31.07.2006
	1a 6k	KKKB	Juuksur	3225HTM	31.07.2006

Käesolevasse nimekirja võib tulla veel enne õppeaasta algust muudatusi seoses asjaoluga, et õppeasutus on valmistanud ette materjalid koolitusloa taotlemiseks kas olemasolevale või uuele õppekavale (Revali Mere-kool).

Kasutatud lühendid:

RKH rakendusliku kõrghariduse õppekava

KKKB kutsekeskhariduse õppekava üldkeskhariduse (keskkooli/gümnaasiumi) baasil

KKPB kutsekeskhariduse õppekava põhihariduse (põhikooli) baasil

KE kutsealase eelkoolituse õppekava põhikooli ja/või keskkooli/gümnaasiumi õpilastele

Munitsipaalkutseõppeasutused

Munitsipaalkutseõppeasutusi oli 1. 2005. aasta jaanuari seisuga **kolm**:

- Tartu Kutsehariduskeskus, mis moodustati 01.09.2002 Tartu Tööstuskooli, Tartu Ehitus- ja Kerge-tööstuskooli, Tartu Teeninduskooli ja Tartu Õppekeskuse ühendamisel;
- Väike-Maarja Õppekeskus, munitsipaliseeritud 01.09.2004, oli varasemalt riigi hallatav kutse-õppeasutus;
- Tallinna Kopli Ametikool, moodustati 01.09.2004.

Koolitusluba annab munitsipaalkoolile õiguse viia läbi õpet koolitusloal märgitud vastava õppekava alusel. Koolitusluba on tähtjaline ja antakse õppekavaga määratud nominaalse õppeaja kestuse ajaks. Õppekava kantakse

* Haridus- ja Teadusministeeriumi andmetel 2004/2005. õppeaastal kutseõpet tasemel kutsekeskharidus keskkooli baasil ei toimunud.

koolitusloa väljaandmisel **Eesti Hariduse Infosüsteemi** (<http://ehis.hm.ee/>).

Tabel 5. Munitsipaalkutseõppeasutuste koolitusload

Õppetase	Õppekava nimetus	Koolitusloa number	Koolitusloa kehtivus
Tartu Kutsehariduskeskus			
KKKB	Veebidisain ja E-kaubandus	3176HTM	31.08.2006
KKKB	Andmetöötlus	3177HTM	31.08.2006
KKKB	Arvutivõrgud	3178HTM	31.08.2006
KKPB	Andmetöötlus ja veebidisain	3129HTM	31.07.2008
KKPB	Arvutitehnik, IT tehnilise toe spetsialist	2286 HM	31.08.2005
KKKB	Andmetöötlus ja veebidisain	2800HTM	31.08.2005
KKKB	Programmeerimine ja infotöötlus	3131HTM	31.08.2006
KKKB	Sekretäritöö	2387 HM	31.08.2005
KKKB	Sekretäritöö	2791HTM	31.08.2005
KKPB	Pagar-kondiiter	2295 HM	31.08.2005
KKKB	Pagar-kondiiter	2319 HM	31.08.2005
KKPB	Pagar-kondiiter	2316 HM	31.08.2005
KKPB	Kokk	2289 HM	31.08.2006
KKPB	Kokk (vene õppekeele baasil)	3139HTM	31.08.2008
KKPB	Toiduainete töötleja	2320 HM	31.08.2005
KKPB	Toiduainete töötleja	2321 HM	31.08.2005
KKKB	Kelner/ettekandja	3130HTM	31.08.2005
KKPB	Tisler	2322 HM	31.08.2005
KKKB	Tisler	3291HTM	31.08.2006
KKPB	Tisler	2303HM	31.08.2005
KKPB	Ehitaja	2323 HM	31.08.2005
KKPB	Ehitusviimistleja	2306 HM	31.08.2005
KKPB	Kinnisvarahooldaja	2304 HM	31.08.2005
KKPB	Ehituspuusepp	2799HTM	30.04.2007
KKPB	Autolukksepp	2307 HM	31.08.2005
KKKB	Autode ja masinate remont	3137HTM	31.08.2006
KKPB	Metallitöö	2308 HM	31.08.2005
KKPB	Metallitöö	3133HTM	31.08.2007
KKPB	Metallitöö (vene õppekeele baasil)	3132HTM	31.07.2008
KKPB	Keevitaja	2798HTM	31.08.2006
KKPB	Keevitaja	2892HTM	30.04.2007
KKPB	Treial	2309 HM	31.08.2005
KKPB	Elektrik	2310 HM	31.08.2005
KKPB	Elektrik	3134HTM	31.07.2007
KKPB	Elektrik (vene õppekeele baasil)	3135HTM	31.07.2008
KKKB	Elektrik	3136HTM	31.08.2006
KKPB	Lukksepp	2312 HM	31.08.2005
KKKB	Jaemüügi korraldus	2314 HM	31.08.2005
KKKB	Müügiasistent	3138HTM	31.08.2006

Õppetase	Õppekava nimetus	Koolitusloa number	Koolitusloa kehtivus
Tartu Kutsehariduskeskus			
KKPB	Müüja	2315 HM	31.08.2005
KKPB	Toiduainete töötlemine	2802HTM	30.04.2007
KKKB	Toiduainete tehnoloogia	2801HTM	31.08.2005
KKKB	Hotelliteenindus	2797HTM	31.08.2005
KKPB	Puhastusteenindus	2796HTM	31.08.2006
KKKB	Turismikorraldus	2795HTM	31.08.2006
KKKB	Ärikorraldus	2794HTM	31.08.2005
KKKB	Ärikorraldus	3228HTM	31.08.2006
KKKB	Rekreatsioonikorraldus	3284HTM	31.08.2006
KKKB	Laomajandus	3293HTM	31.08.2006
KKPB	Sisevete majandus	3294HTM	31.08.2007
KKPB	Talumajandus	3292HTM	31.08.2007
KKPB	Kodumajandus	3290HTM	31.08.2007
KKPB	Jalatsite pealsekoostaja	2793HTM	31.08.2006
KKKB	Rätsepatöö	2792HTM	31.08.2005
KKPB	Õmblemine	2385 HM	31.08.2005
KKPB	Õmblemine	2386 HM	31.08.2005
KKKB	Õmblemine	2300 HM	31.08.2005
KKKB	Juuksur	3174HTM	31.08.2006
KKKB	Toitlustusteenindus	3175HTM	31.08.2006
KE	Elektriseadmete hooldus ja remont	2887HTM	30.06.2006
KE	Rätsepatöö	2888HTM	30.06.2006
KE	Andmetöötlus ja arvutivõrgud	2889HTM	30.06.2006
KE	Turismikorraldus	2890HTM	30.06.2006
KE	Pagar-kondiiter	2891HTM	30.06.2006.
KE	Tisler	2901HTM	30.06.2006
KE	Juuksur	2803HTM	30.06.2006
KE	Õmblemine	2781HTM	30.06.2006
KE	Puidupingitööline	2782HTM	30.06.2006
Väike- Maarja Õppekeskus			
KKPB	Puhastusteenindus	3296HTM	31.08.2007
KKPB	Kokk	3298HTM	31.08.2008
KKPB	Autode ja masinate remont	3297HTM	31.08.2007
KKPB	Müüja	3299HTM	31.08.2007
KKKB	Müüja	3300HTM	31.08.2005
KKPB	Arvutiteenindus	3295HTM	31.08.2007
Tallinna Kopli Ametikool			
KKPB	Trammi ja trolli lukksepp-elektrik	3356HTM	31.08.2007
KKPB	Rahvuslik käsitöö ja ettevõtlus	3357HTM	31.08.2007
KKPB	Kinnisvarahooldaja	3355HTM	31.08.2007

Kasutatud lühendid:

RKH rakendusliku kõrghariduse õppekava

KKKB kutsekeskhariduse õppekava üldkeskhariduse (keskkooli/gümnaasiumi) baasil

KKPB kutsekeskhariduse õppekava põhihariduse (põhikooli) baasil

KE kutsealase eelkoolituse õppekava põhikooli ja/või keskkooli/gümnaasiumi õpilastele

Käesolevasse nimekirja võib tulla veel enne õppeaasta algust muudatusi seoses asjaoluga, et õppeasutus on valmistanud ette materjalid koolitusloa taotlemiseks kas olemasolevale või uuele õppekavale.

Erivajadustega noorte kutseõppe võimalustest

Kai Kukk

Hariduslike erivajaduste nõunik
Haridus- ja Teadusministeerium

Erivajadustega õpilaste kutseõppe korraldamisel lähtutakse võrdsete võimaluste loomise põhimõttest – hariduse kättesaadavusest kõigile ja koolide valmisolekust kohandada õpet vastavalt õppuri individuaalsele vajadusele. Samas peetakse silmas tulemuslikkust st kutsehariduse omandamisel võimalust konkureerida avatud tööturul.

Kool loob kõigile sh erivajadustega (puuetega) noortele võimalused kutsehariduse omandamiseks, arvestades nende soove, eripära ja võimalusi saada tööd.⁴

Õigus tööle on kõigi inimeste võõrandamatu õigus. Töö inimelu ühe nähtusena on midagi palju enam kui töö tegemine raha teenimiseks. Kõigile (sh erivajadusega, puudega) inimestele on see iseseisvuse, sotsiaalse keskkonna ja inimsuhete võti. Selleks, et tööd saada ja seda hästi teha peab õppima. Kutseõppeasutused loovad tingimusi tööks vajalike teadmiste ja oskuste omandamiseks kõigile õppuritele, sh erivajadustega õpilastele.

KÕIGILE (SH ERIVAJADUSEGA, PUUDEGA) INIMESTELE ON TÖÖ ISESEISVUSE, SOTSIAALSE KESKKONNA JA INIMSUHETE VÕTI.

Õppetöö paindlikumaks muutmiseks kohandatakse õppekavu vastavalt õppuri vajadustele, koostatakse erivajadusega õppurile vajadusel individuaalne õppekava, lähtudes tema rehabilitatsiooniplaanist. Lisaks peavad need individuaalsed kavad sisaldama sotsiaalseks toimetulekuks vajalikku koolitust, kuna kutseõppe eesmärgiks on kujundada valmisolekud lõimimiseks ühiskonda ja tööellu.

Üldjuhul õpib erivajadustega õpilane tavarühmas, vajadusel võib moodustada ka väiksemaid õpperühmi. Tavarühmas õppimine on kõige tulemuslikum sotsiaalsete oskuste kujunemise seisukohalt, kuid eriala teadmiste omandamise tase on väikeses õpperühmas tihti efektiivsem, kuna juhendajal on rohkem aega individuaalseks tööks õpilasega.

Kutsealane koolitus on ettevalmistus tööturul konkureerimiseks ning seetõttu on sobiva eriala valik tähtis küsimus. Tuleks valida selline ala, kus inimese võimed ja andekus maksimaalselt rakenduksid. Teadmiste ja oskuste kvaliteet on see, mis avab võimalused tulevastele tööellu. Seega on kasulik nõu pidada oma eriala tundvate asjatundjatega, et selgitada oma võimalusi konkreetsel kutsealal.

Tihti oskavad kogenud kutsenõustajad näha neid võimeid, mida üldhariduskoolis ei märgatud. Seega on võtmeküsimuseks kutse-, eri- ja ametiala õige valik, motivatsiooni olemasolu pingeliseks õppetööks ja elukestvaks pidevõppeks, et omal erialal toimuvate arengutega kursis olla ja vajadusel uusi oskusi omandada. Oluline on ka individuaalse ülemineku plaani koostamine, koostööpartnerite leidmine tulevaste tööandjate hulgas ja praktika korraldamine nii, et selguks, milliseid oskusi vajatakse ja kuidas saavutada tase, mis kindlustaks eduka tööalase karjääri.

⁴ Kutseõppeasutuse seadus RT I 1998, 64/65, 1007; RT I 1999, 10, 150; RT I 1999, 51, 550; Vabariigi Valitsuse 25. novembri 1998.a. määrus nr 265, RT I 1998, 104, 1729

**KA ERIVAJADUSTEGA NOORTE
PUHUL KEHTIVAD KUTSEHARI-
DUSE VÕTMESÕNAD – KÄTTE-
SAADAVUS, PAINDLIKKUS, AJA-
KOHASUS, TULEMUSLIKKUS JA
KVALITEET.**

Võimalused õppida ja praktiseerida ka väljaspool Eestit, kogu Euroopas on avardanud erivajadustega noorte võimalusi veelgi. Nii valisid 2004 aastal mitmed kuulumispuudega noored õpinguteks kaua-aegse sõpruskooli Saksamaal.

Ka erivajadustega noorte puhul kehtivad kutsehariduse võtmesõnad – kättesaadavus, paindlikkus, ajakohasus, tulemuslikkus ja kvaliteet.

2005/06 õppeaastal jätkub erivajadustega noorte vastuvõtt mitmetes kutseõppeasutustes. Eesmärk on pakkuda erivajadustega noortele head kutsealast koolitust, toetades igakülg- selt nende õpinguid kõikides Eesti piirkondades ja valmistada noori ette üleminekuks aktiivsesse tööellu.

Tabel 6. Kutseõppeasutused ja kutsealad, kus toimub erivajadustega õpilaste koolitus

Kutseõppeasutus	Kutseala valdkond
Haapsalu Kutsehariduskeskus	Tarbekunst ja oskuskäsitöö
	Koduteenindus
	Ehitus ja tsiviilrajatised
Jõhvi Ametikool	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)
	Tekstiili, rõivaste, jalatsite õmblemine
Kohtla-Järve Kutsekool	Ehitus ja tsiviilrajatised
Kuressaare Ametikool	Ehitus ja tsiviilrajatised
	Põllundus ja loomakasvatus
	Majutamine ja toitlustamine
Narva Kutseõppekeskus	Ehitus ja tsiviilrajatised
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)
	Koduteenindus
Paide Kutsekeskkool	Elektroonika ja automaatika
	Koduteenindus
Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	Põllundus ja loomakasvatus
	Koduteenindus
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)
	Koduteenindus
Sillamäe Kutsekool	Ehitus ja tsiviilrajatised
Tallinna Teeninduskool	Koduteenindus
Valgamaa Kutseõppekeskus	Majutamine ja toitlustamine
	Koduteenindus
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)
Vana-Antsla Kutsekeskkool	Ehitus ja tsiviilrajatised
	Põllundus ja loomakasvatus
Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	Ehitus ja tsiviilrajatised
	Majutamine ja toitlustamine
	Koduteenindus
	Mootorliikurid, laevandus ja lennundus
	Materjalitöötlus (puu, paber, plast, klaas)

Kutseõppeasutused numbrites

Merje Kaps

Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus

Kutseõppeasutustes on võimalik omandada kutsekeskharidust peale põhikooli (9.kl.) ja peale gümnaasiumi (12.kl.) lõpetamist, samuti rakenduskõrgharidust⁵ (vt joonis 4).

Õpilased ja õppeasutused

2004/05 õ/a statistiliste aruannete põhjal oli 2004.a. 1. oktoobri seisuga Eestis **69 kutseharidust andvat õppeasutust**, neist 49 riigiomandis, 3 munitsipaalomandis ja 17 eraomandis (neist ühes kutsekeskhariduse taseme õpet ei toimunud).

2004/05 õ/a omandas **kutseõppeasutustes kutseharidust 29.915 õpilast**.⁶ Kutsekeskharidust põhihariduse baasil omandas 18.886 õpilast. Kutsekeskharidust keskhariduse baasil omandas 10.762 õpilast.

1. oktoobrist 2003. a. kuni 1. oktoobrini 2004.a. **katkestas** õpingud 4.953 õpilast kutsehariduse tasemel.

Vastuvõtt

2004/05 õ/a võeti kutseõppeasutustesse vastu:

- kutsekeskhariduse tasemele **põhihariduse baasil** (KKPB) 7.349 õpilast;
- kutsekeskhariduse tasemele **keskhariduse baasil** (KKKB) 6.001 õpilast.

Avaldusi esitati järgnevalt:

- KKPB tasemel 9.370 avaldust;
- KKKB tasemel 8.513 avaldust.

Lõpetamine

2003/04 õ/a lõpetas kutseõppeasutuse kutsehariduse tasemel kokku 7.049 õpilast, neist 248 kutseõppe, 3.026 kutsekeskhariduse põhihariduse baasil, 3.775 kutsekeskhariduse keskhariduse baasil.

Tabel 7. Õppimine koolitusvaldkondade lõikes

Koolitusala	Kutsekeskharidus põhihariduse baasil		Kutsekeskharidus keskhariduse baasil	
Kunstid	589	3,1%	433	4,0%
Humanitaaria			12	0,1%
Ärindus ja haldus	1391	7,4%	2351	21,8%
Arvutiteadused	779	4,1%	904	8,4%
Tehnikaalad	5461	28,9%	1709	15,9%
Tootmine ja töötlemine	2712	14,4%	782	7,3%
Arhitektuur ja ehitus	3046	16,1%	370	3,4%
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	927	4,9%	732	6,8%
Tervis			475	4,4%
Sotsiaalteenused			267	2,5%
Isikuteenindus	3569	18,9%	1753	16,3%
Transporditeenused	412	2,2%	189	1,8%
Keskkonnakaitse			199	1,8%
Turvamine			586	5,4%
KOKKU	18886	100%	10762	100%

⁵ Kutseõppeasutuse seadus, vastu võetud 17.06.1998;

⁶ Neist 267 õpilast omandas vanglakoolides kutseharidust, mille baasharidust ei ole määratletud

Kutseõppeasutuse lõpetamisel saadavad dokumendid

Kutseõppeasutus loetakse lõpetatuks pärast vastava õppekava täitmist.⁷ Lõpetamise tingimused on kirjas õppekavas ja võivad õppekavati olla erinevad.

Kutsekeskhariduse õppekava nominaalkestus põhikooli baasil on vähemalt 3 aastat ja gümnaasiumi baasil vähemalt üks aasta. Kutsekõrg- ja rakenduskõrghariduse õppekava nominaalkestus on 3–4 aastat (120–160 ainepunkti) ja lõpeb lõpueksami sooritamise või lõputöö kaitsmisega.

Lõpetamisel saadavad dokumendid

Õpilane, kes õpib kutseõppeasutuses kutsekeskhariduse õppekava järgi põhikooli baasil, saab lõpetamisel tunnistuse **“Tunnistus põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandamise kohta”**.⁹

Lisaks õppekavas ettenähtud eksamitele, arvestustele, kontrolltöödele, lõputöödele jms peavad need, kelle õppekeel õppekava järgi ei ole eesti keel, sooritama kooli lõpetamiseks ka eesti keele riigieksami. Riigieksamil vähemalt 60 punkti kogunud lõpetajal on õigus saada ka eesti keele oskuse kesktaseme tunnistus.⁸

Üldhariduslikud riigieksamid (eksamid, mis sooritatakse gümnaasiumi lõpetamiseks) ei ole kohustuslikud. Samas, kui õpilane soovib jätkata õpinguid kõrghariduse tasemel – rakenduskõrgharidusõppes (kutseõppeasutuses, ülikooli kolledžis, rakenduskõrgkoolis) või bakalaureuseõppes (ülikoolis) – peab ta üldjuhul sooritama ka riigieksamid, kuna need kehtivad ka sisseastumiseksamitena.

Õpilane, kes õpib kutseõppeasutuses kutsekeskhariduse õppekava järgi gümnaasiumi baasil, saab lõpetamisel tunnistuse **“Tunnistus keskhariduse baasil kutsekeskhariduse omandamise kohta”**. Lõpetajal on õigus edasi õppida kõrghariduse tasemel.

Õpilane, kes õpib kutseõppeasutuses kutsekõrghariduse õppekava järgi, saab lõpetamisel diplomi kutsekõrgharidusliku õppekava täies mahus täitmise kohta. Lõpetajal on õigus edasi õppida magistriõppes õppeasutuse nõukogu kehtestatud tingimustel.¹⁰

Õpilane, kes õpib kutseõppeasutuses rakenduskõrghariduse õppekava järgi, saab lõpetamisel **diplomi rakenduskõrghariduse** õppekava täies mahus täitmise kohta, akadeemilise õiendi ja tasuta ingliskeelse akadeemilise õiendi (*diploma supplement*). Lõpetajal on õigus edasi õppida magistriõppes õppeasutuse nõukogu kehtestatud tingimustel.

Lõputunnistuse ja diplomi lisa on hinneteleht. Lõputunnistus kehtib kutsekeskharidust tõendava dokumendina ka ilma hinneteleheta. Hinneteleht ilma lõputunnistusega ei ole kutsekeskharidust tõendav dokument.

Kutseksamid töötajatele ja kutseõppeasutuste lõpetajatele

Maaja-Katrin Kerem

vanemkoordinaator

Kutsevalifikatsiooni Sihtasutus (kaubamärk - Kutsekoda)

Eesti töötajate kutsevalifikatsiooni süsteem on toeks kutseõppe vastavusse viimisel tööturu nõuetega. Selleks, et õppeasutustel oleks õppekavade koostamisel võimalik lähtuda tööturu vajadustest, on sadade erinevate tööühemate poolt koostatud kutsestandardid. Kutsestandardid on abiks ka tööalase karjääri ja koolituse planeerimisel, kutsenõustamisel, ametijuhendite koostamisel ettevõtetes ja mujalgi. Tänapäevaks on kutsestandardeid loodud 447-le erinevale kutsevalifikatsioonile. Ligi 80% kutseõppeasutuste õppekavadest on koostatud kutsestandardite baasil.

⁷ Kutseõppeasutuse seadus, 17.06.1998; ⁸ Haridusministri määrus nr.13, 16.01.2002 “Põhihariduse baasil kutsekeskharidust omandavate muu õppekeelega õppegruppide lõpetajate eesti keele riigieksami ja eesti keele tasemeeksami ühitamise tingimused”; ⁹ Vabariigi Valitsuse määrus nr.299, 23.12.1998 “Kutseõppeasutuse lõputunnistuse vormi, statuudi ja väljaandmise korra kinnitamine”; ¹⁰ Kõrgharidusstandard1 Vabariigi Valitsuse määrusega nr.58, 13.08.2002

Teiseks oluliseks kutsekvalifikatsiooni süsteemi osaks on kutseomistamine ja kutsetunnistuste väljastamine. 2005. aasta alguseks on Eestis tegutsemas 41 kutsekvalifikatsiooni omistavat organit (KOO-d). Kokku on väljastatud 5200 kutsetunnistust.

Tabel 8. Kutset omistavad organisatsioonid

Kutset omistav organ	Omistatavad kutsed
Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras	Täiskasvanute koolitaja
Avahoolduse Arenduskeskus	Sotsiaaltöötaja, hooldusõde, hooldaja, sotsiaalhooldaja, hoolekandeaasutuse juht
Eesti Aiandusliit	Aednik
Eesti Desinfektsiooni- ja Kahjuritõrjeettevõtete Liit	Kahjuritõrjuja
Eesti Ehitusettevõtjate Liit	Ehitustöölised, ehitusjuht III
Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit	Elektrik
Eesti Füsioterapeutide Liit	Füsioterapeut
Eesti Geodeetide Ühing	Geodeet
Eesti Hotellide ja Restoranide Liit	Kokk
Eesti Infotehnoloogia Selts	IT spetsialistid
Eesti Juhiabi Ühing	Sekretär ja juhiabi
Eesti Kalurite Liit	Rannakalur
Eesti Kaupmeeste Liit	Müüja
Eesti Kinnisvara Haldajate ja Hooldajate Liit	Kinnisvara haldajad ja hooldajad
Eesti Kinnisvarahindajate Ühing	Kinnisvarahindaja
Eesti Kinnisvaramaaklerite Koda	Kinnisvaramaakler
Eesti Koorijuhtide Liit	Koorijuht
Eesti Logopeedide Ühing	Logopeed
Eesti Masinatööstuse Liit	Keevitaja, treial, metallitöötlemispinkidel töötaja
Eesti Massööride Liit	Massöör
Eesti Mehaanikainseneride Liit	Mehaanikainsener
Eesti Olümpiakomitee	Sporditreenerid
Eesti Personalitöö Arendamise Ühing PARE	Personalitöötajad
Eesti Plastmassiühing	Plastitöötuse seadistaja
Eesti Psühholoogide Liit	Psühholoogid
Eesti Puitmajaliit	Palkmaja ehitaja
Eesti Puutööliit	Tisler
Eesti Pürotehnikute Liit	Pürotehnik
Eesti Raamatupidajate Kogu	Raamatupidaja
Eesti Radioloogiaõdede Ühing	Radioloogiatehnik
Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö liit	Rahvakunsti- ja käsitöömeister
Eesti Rahvusvaheline Autovedajate Assotsiatsioon	Veautojuht II
Eesti Rahvusvaheline Kosmeetikute Ühendus	Kosmeetik
Eesti Trükitööstuse Liit	Trükkal
Eesti Turvatevõtete Liit	Turvatevõtja, turvajuht
Eestimaa Põllumajandustootjate Keskliit	Põllumajandustootja

Kutset omistav organ	Omistatavad kutset
Jäneda Õppe- ja Nõuandekeskus	
Luu Metsanduskool	Raietööline, Metsur, forwarderioperaator
OÜ Puhastusekspert	Puhastusteenindaja
Piirivalveamet	Piirivalveametnik
Tallinna Meditsiinkool	Optik
Eesti Raudtee	Liikluskorraldaja, Raudtee eriveeremi juht, Raudtee-elektrik, Raudteeautomaatik, Raudteeveeremi elektrik, Raudteeveeremi mehaanik, Rongikoostaja, Vedurijuhi abi

2004. aastal korraldati mitmete kutseõppeasutuste juures kutseksamid koolilõpetajatele. Kutseksamid toimusid **17 erialal 20 erineva kvalifikatsiooni** taotlemiseks. Eksamitel osales 538 õpilast, kutsetunnistuse said neist **385**.

Tabel 9. Kutseksamid koolilõpetajatele 2004. aastal

Kool	Kutse
Räpina Aianduskool	aednik II
Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	infotehnoloogia spetsialist I
Luu Metsanduskool	raietööline I
Väike-Maarja Õppekeskus	müüja I
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	sekretär I
Tartu Kutsehariduskeskus	sekretär I
Kuressaare Ametikool	tisler I
Võrumaa Kutsehariduskeskus	tisler I
Tallinna Polütehnikum	elektrik I
Tallinna Polütehnikum	IT spetsialist I
Tallinna Polütehnikum	IT spetsialist II
Tartu Kutsehariduskeskus	müüja I
Luu Metsanduskool	forwarderioperaator III
Tallinna Teeninduskool	müüja I
Tallinna Teeninduskool	kokk I
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	müüja I
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	kokk I
Narva Kutseõppekeskus	keevitaja I
Luu Metsanduskool	raietööline I
Kuremaa Põllumajandustehnikum	müüja I
Tallinna Ehituskool	ehitusviimistleja I
Tallinna Tööstushariduskeskus	keevitaja I
Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	keevitaja I
Pärnu Saksa Tehnoloogiakool	elektrik I
Tartu Kutsehariduskeskus	tisler I
Tallinna Ehituskool	elektrik I

Kool	Kutse
Paide Kutsekeskkool	puhastusteenindaja I
Tartu Kutsehariduskeskus	infotehnoloogia spetsialist I, II
Kohtla-Järve Polütehnikum	infotehnoloogia spetsialist I
Kuressaare Ametikool	puhastusteenindaja I
Tallinna Ehituskool	ehituspuusepp I
Tallinna Ehituskool	tisler I
Luu Metsanduskool	metsur II
Tallinna Ehituskool	müürsepp I
Tartu Kutsehariduskeskus	metallitöötlemispinkidel töötaja I
Taebla Kutsekeskkool	kokk I
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	tisler I
Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	metallitöötlemispinkidel töötaja I

Haridus- ja Teadusministeerium plaanib paari aasta jooksul valdavale enamusele kutseõppeasutuse lõpetajatest anda võimalus sooritada kutseksam.

Lähiaastatel on oodata kõigi kutse kvalifikatsiooni süsteemi tegevuste hoogustumist. 2005. ja 2006. aastal arendab Kutsekoda kutse kvalifikatsiooni süsteemi Euroopa Liidu Sotsiaalfondi toel.

Kutsestandardite ja kutseomistamisega soetud informatsiooni on võimalik leida Kutsekoja koduleheküljelt: www.kutsekoda.ee

EL struktuurifondid parandavad kutsehariduse kvaliteeti

Kaire Sõmer

EL struktuurifondide üksus
Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove

Euroopa Liidus läbi viidud uuringud näitavad, et Euroopa Liidus oli 2004. aastal üle 33 miljoni töötu inimese. See on suur hulk inimesi, kes ei ole leidnud enda oskustele vastavat tööd või on selle otsimisest üldse loobunud. Maailm muutub ja inimesed koos sellega. Tehnoloogia areng nõuab inimestelt uusi teadmisi ja oskusi ning elus toimetulekuks muutub järjest tähtsamaks elukestev õppimine – õppimine koolis, õppimine töökohal, õppimine raamatute, interneti, kursuste jm vahendusel.

Selleks, et Eestis elav inimene saaks oma eluga hästi hakkama ning leiaks rahuldust pakkuva ameti on Eesti riik koostöös Euroopa Liiduga tegemas suuri **uuendusi hariduse kvaliteedi tõstmiseks**. Rahvusvahelise koostööprogrammi, EL struktuurifondide kaudu, suunatakse selle eesmärgi täitmiseks 2004. aastast Eestisse sadu miljoneid kroone. Toetussummade toel korrastatakse koolimaju, luuakse uusi õppekavasid, parandatakse nii noorte kui täiskasvanud õppijate õppevõimalusi ja – tingimusi jm.

EL struktuurifondide toel läbivad 2004–2008 aastal uuenduskuuri **10 kutseõppeasutust**: Kuressaare Ametikool, Narva Kutseõppekesks, Türi Tehnika- ja Maamajanduskool, Tallinna Tööstushariduskeskus, Tallinna Teeninduskool, Pärnumaa Kutsehariduskeskus, Tartu Kutsehariduskeskus, Võrumaa Kutsehariduskeskus, Tallinna Polütehnikum, Luua Metsanduskool. Lisaks silmaga nähtavale tulemusele, korras koolimajale ja õppe-ruumile, uuendatakse lähiaastatel kutsehariduses õppekavasid, mis valmivad kooskõlas ettevõtete vajadustega, arendatakse praktikaõpet, koolitatakse õpetajaid jne. Tegevuste eesmärk on üks – pakkuda kutsekooli õppima tulevale inimesele ametioskuste omandamiseks mugavat ja kaasagset õppekeskkonda, mis on omakorda heaks

PAKKUDA KUTSEKOOLI ÕPPIMA
TULEVALE INIMESELE AMETI-
OSKUSTE OMANDAMISEKS
MUGAVAT JA KAASAGSET ÕPPE-
KESKKONDA.

eelduseks edaspidisesse tööellu siirdumisel.

Euroopa Liidu toetust koolitusprojektide läbiviimiseks on võimalik koolidel taotleda EL struktuurifondide projektikonkursside kaudu. Need toimuvad igaaastaselt **kaks korda aastas** ning nende läbiviimist korraldab Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove. Lisainfot taotlemise võimaluste kohta leiab SA Innove koduleheküljelt: www.innove.ee/struktuuritoetused

Leonardo da Vinci programm

Ramia Allev

Eesti Leonardo Keskus

Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove

Leonardo da Vinci programm on Euroopa Liidu kutsehariduse edendamise koostööprogramm, mis toimib rahvusvaheliste projektide kaudu. Toetatakse uuenduslike meetodikate, õppekavade, koolitusmaterjalide jne loomist, välispraktikaid ja –lähetus ning lõppenud projektide tulemuste laialdasemat levitamist.

Programmi eesmärgiks on aidata kaasa kutsehariduse ja jätkukoolituse kvaliteetsemaks ning konkurentsivõimelisemaks muutmisele ning parandada juurdepääsu elukestvate õppele, samuti parandada koostööd koolitusasutuste ja ettevõtete vahel.

Eesti liitus Leonardo programmiga esimese faasi poole pealt ning esimesed projektitaotlused võttis Eesti Leonardo keskus vastu 1998. aastal. Kaheksa töist tegevusaastat lubavad täna juba veidi selja taha vaadata ja teha kokkuvõtteid saavutatust.

Esimese vahetusprojektide aastaga võrreldes on eelarve tänaseks kasvanud kuuekordseks ning ainuüksi vahetusprojektide raames on Leonardo programmis osalemine võimalikuks saanud kokku juba **1459** inimesele.

VÕIMALUS OSALEDA PROJEKTIDES ON HEAKS MOTIVATSIOONIKS NII ÕPILASTELE KUI ÕPETAJATELE

2004 aastal läbi viidud küsitlus andis kinnituse, et Eesti kutseõppeasutused peavad Leonardo programmis osalemist väga oluliseks: paranenud on kooli maine, võimalus osaleda projektides on heaks motivatsiooniks nii õpilastele kui õpetajatele. Küsitletud endised Leonardo praktikandid hindasid eriti kõrgelt läbitud välispraktika mõju isiksuskile arengule.

Tsiteerides ühte Leonardo projektijuhti: "Peab tunnistama, et Leonardo da Vinci koostööprogramm on justkui veed valla päästnud. Eelkõige on antud projektid suurendanud õpimotivatsiooni õpilaste seas ning ka huvi võorkeelte vastu, sest just need kaks kriteeriumi on olulisemateks praktikantide valikul. Samas on paranenud ka õppe kvaliteet, sest praktilal käinud õpilased on kaasa toonud uusi materjale ning õppejõud on neid meelsasti õppetöös kasutanud."

See, et projektitöö polegi nii raske, selgub alles projekti läbi viies – ega muidu poleks nii, et kes korra proovinud, teeb ikka ja jälle uuesti. Kõige olulisemad on ideed ja tahtmine midagi ära teha.

Leonardo da Vinci programmi teise faasi raames on ees ootamas veel kaks taotluste esitamise tähtaega – arendusprojektide eeltaotlustele **30. september 2005** ja vahetusprojektidele **10. veebruar 2006**.

Lisainfo leiad SA Innove koduleheküljelt: www.innove.ee/leonardo

Veebilehestikud õppimisvõimaluste kohta Eestis ja Euroopas

Karjääri nõustamise Teabekeskus

teabekeskus@innove.ee

www.innove.ee/teabekeskus

RAJALEIDJA – karjääriplaneerimist toetav portaal rajaleidja.ee

Infot Rajaleidja erinevates kataloogides edastatakse karjääriplaneerimise protsessist lähtuvalt – suurem peakataloog **Kutsevalik** ja **karjäär** on jaotud alalõikudeks:

- tunne iseennast;
- tunne kutseid;
- uuri tööturu võimalusi;
- uuri õppimisvõimalusi;
- tööotsimine;

Lisaks leiab Rajaleidjast veel Euroopasse õppima minemist tutvustava kataloogi **Euroopa** ja Rajaleidja teemade lõikes seotud viiteid koondava alajaotuse **Kasulikku**. Uuenenud hariduse, tööturu ja elukutsetega seotud statistikat pakub kataloog **Statistika**.

Rajaleidjal on ka venekeelne avaleht. Hetkel on venekeelne versioon lühiülevaade eestikeelsest Rajaleidjast. Materjali rikastavad viited muudele karjääriplaneerimist kajastavatele venekeelsetele allikatele Internetis. Täiendavalt on välja toodud info eesti keele õppimisvõimaluste kohta ja loetelu põhikoolidest, gümnaasiumidest ja kõrgkoolidest, kus õppetöö toimub vene õppekeeles.

PLOTEUS – Euroopa õppimisvõimalusi tutvustav lingikogu europa.eu.int/ploteus

Info on jaotatud teemadesse:

- õppimisvõimalused;
- haridussüsteemid;
- vahetused;
- kontakt;
- kui lähed mujale elama.

Otsingut on võimalik sooritada kokku **31s** Euroopa riigi keeles, sh **eesti keeles**. Portaali kõige tähtsam osa on õppimisvõimaluste alateema, mis koondab endas üle 6000 lingi 30 Euroopa riigi erinevatele üleriiklikele või regionaalsetele andmebaasidele ning haridusasutuste kodulehekile. Otsingut saab sooritada asukoha, õppekeele, pakutava info keele, koolitusala ja haridustaseme järgi.

Õpipoisikoolitus

Jaak Tomingas

Projektijuht

Phare programm

EL Phare 2002 programmi kaudu rahastatav õpipoisikoolituse pilootprojektis osaleb 2004-2005 õppeaastal **7 kutseõppeasutust** üle Eesti: Ida-virumaal, Lõuna-Eestis ja saarte regioonis. Koolitusel osaleb ligi **200 õpipoissi** (-tüdrukut) **18** eriala.

Projekti peaesmärk on õpipoisikoolituse õppevormi juurutamine Eesti kutseharidussüsteemi, et seeläbi mitmekesistada kutsehariduse omandamise võimalusi uue õppevormi võrra.

ÕPIPOISIKOOLITUS ON SOBIV NOORTELE, KELLEL ON SOOV KUTSET OMANDADA LÄBI PRAKTILISE TEGEVUSE ETTEVÕTTES

Õpipoisikoolitus on sobiv noortele, kellel on soov kutset omandada läbi praktilise tegevuse ettevõttes, mille juurde käib osaline teooriaõpe kutsekoolis. Sihtgruppideks on ennekõike kesk- või põhiharidusega, kuid kutseoskusteta noored.

Õppetööst 70% moodustab praktiline töötamine ettevõttes otsese juhendaja käe all, kusjuures ühe meistri juhendamisel õpib 2-4 õpipoissi. 30% õppekavast moodustab teoreetiliste teadmiste omandamine kutseõppeasutuses. Praktilise töö periood ettevõttes ja teooriaõpe koolis toimuvad vaheldumisi, nii et koolis õpitud teoreetilisi teadmisi oleks võimalik praktikas koheselt kasutada.

Tublimatele õpipoistele on see samas ka võimalus näidata ennast ettevõttele kui tugevat ja teotahtelist töömeest (-naist) ja sobivusel pärast õppetöö lõppu leida tööd praktikaettevõttes.

Teoreetilise õppetöö jooksul saab õpipoiss õppestipendiumi ja ettevõttepraktika ajal ettevõtte poolt makstavat praktikatasu. Õpipoisi elamis- (kooli ühiselamu), transpordi- ja toitlustamiskulud kaetakse projekti vahenditest.

Õpipoisi, kooli ja praktikaettevõtte vahel sõlmitakse kolmepoolne õppeleping, millega määratletakse ära õppe- ja praktikatingimused, poolte kohustused ja vastutus jne.

Phare 2002 õpipoisikoolituse pilootprojekt kestab 2005 aasta oktoobrini, mil õpipoisikoolituse läbinud õpipoisid suunatakse kutse kvalifikatsiooni eksamile.

Käesoleval hetkel valmistatakse ette õpipoisikoolituse jätkuprojekti, mille rahastamist taotletakse EL struktuuri-fondidest ja mille alusel järgmised õppegrupid peaksid alustama õppetööd sügisel 2005.

Õppetoetuse saamise võimalused

Õppetoetuste süsteemi eesmärgiks on noorte andekate inimeste majanduslik toetamine hariduse omandamisel. Eesmärk on motiveerida õpilasi ja üliõpilasi täiskoormusega ja edukalt õppima ning õppekava nominaalkestusega läbima.

Õppetoetuste liigid

Põhitoetus - õpilasele makstav rahaline toetus hariduse omandamisega kaasnevate kulutuste katmiseks.

Täiendav toetus - on õppetoetus, mis on ette nähtud õpilasele (v.a põhihariduse baasil kutsekeskharidust omandavale õpilasele) või üliõpilasele, kes elab väljaspool omavalitsusüksust (linna, valda) ja sellega piirnevaid omavalitsusi, kus asub õppeasutus. Täiendav toetus on mõeldud eelkõige eluasemele ja transpordile tehtavate kulutuste katmiseks.

Doktoranditoetus - doktoriõppes osalevale isikule makstav rahaline toetus, teadustööle pühendumise soodustamiseks.

Kellel õigus saada?

Põhitoetust saab taotleda (üli)õpilane, kes on Eesti Vabariigi kodanik või viibib Eestis elamisloa alusel, ning kes omandab täiskoormusega õppes kutsekeskharidust (või juhul, kui õpinguid on alustatud enne 2003/2004. õppeaastat, statsionaarses või päevases õppevormis). Õppekaval, kus õpitakse, peab olema riigi finantseeritavaid koolituskohti. Samuti ei tohi õpilane või üliõpilane olla õppinud kauem, kui näeb ette õppekava nominaalkestus. Toetuse saamise aluseks on head õpitulemused. Õppeasutusel ei ole õigus kehtestada põhitoetuse

taotlemiseks seadusest tulenevatele nõuetele lisaks täiendavaid nõudeid st, et ka töötaval õppuril on õigus taotleda põhitoetust.

Täiendava toetuse taotlemisel lisandub eelnevalt nimetatud tingimustele veel nõue, et toetuse taotleja elukoht peab Eesti rahvastikuregistri andmetel asuma väljaspool omavalitsusüksust ja sellega piirnevaid omavalitsusi, kus asub õppeasutus.

Põhitoetuse saamine ei välista täiendava toetuse saamist. Kui kõik toetuse taotlejale esitatavad tingimused on täidetud ja taotleja saab õppetulemuste alusel koostatavas paremusjärjestuses hea tulemuse, võib talle maksta nii põhitoetust kui täiendavat toetust.

Õppetoetust ei ole õigust saada akadeemilisel puhkusel oleval õpilasel või üliõpilasel.

Millal saab taotleda õppetoetust?

Õppetoetust on õigus saada õppekava nominaalaja jooksul. Põhitoetust ja täiendavat toetust saab taotleda viieks õppekuuks kaks korda õppeaastas – septembris (septembriks, oktoobriks, novembriks, detsembriks ja jaanuariks) ja veebruaris (veebruariks, märtsiks, aprilliks, maiks ja juuniks).

Esimese aasta õpilased esimesel semestril õppetoetusi taotleda ei saa, kuna neil puuduvad õppetulemused, mille alusel paremusjärjestus koostatakse. Esimese aasta õpilased saavad õppetoetust taotleda üks kord õppeaasta jooksul – veebruaris.

Millised dokumendid tuleb õppetoetuse saamiseks esitada?

Kool kehtestab õppetoetuse taotlemise, määramise ja maksmise tingimused iga aasta 1. septembriks.

Koolile tuleb esitada järgmised dokumendid:

- kooli poolt kehtestatud vormikohane taotlus;
- dokumendid, mis tõendavad õpilase või üliõpilase silmapaistvaid tulemusi õppevaldkonnas, ühiskondlikku aktiivsust või edukat osalemist erialastel võistlustel või konkurssidel;
- dokumendid, mis tõendavad, et õpilane või üliõpilane ei ole ilma õppetoetuseta võimeline õpinguid jätkama;
- täiendava toetuse taotlemisel tuleb tõendada oma elukohta. See, kuidas elukoht on piisavalt tõendatud, on õppeasutuse otsustada ning õppeasutus määrab ka dokumentide loetelu, mis on taotlemisel vaja esitada;
- muud kooli nõutud dokumendid.

Kuidas määratakse õppetoetust?

Kool otsustab taotluse esitanud õpilasele või üliõpilasele põhitoetuse määramise septembris taotluse esitanute osas hiljemalt 10. oktoobriks vastaval aastal ning veebruaris taotluse esitanute osas hiljemalt **10. märtsiks** vastaval aastal. Otsustamise kaasatakse õpilaskonna esindajaid.

Nii põhitoetus kui täiendav toetus määratakse vastavalt õppetulemuste põhjal moodustatud paremusjärjestusele.

Õppetoetust makstakse õppeasutuse kaudu igal õppekuul vastava õppekuu eest. Õppeasutus võib maksta õppetoetuse septembrikuu eest sama õppeaasta oktoobris ning veebruarikuu eest sama õppeaasta märtsis.

Õppetoetuse maksmist saab ka lõpetada ja nõuda selle tagasimaksmist juhul, kui tuvastatakse, et õpilane on teadlikult esitanud koolile valeandmeid enda kohta.

Selle kindlaks tegemisel lõpetatakse kohe õppetoetuse maksmine ja õpilasel ei ole õigus seda taotleda endale ka järgmisel õppeaastal. Tema õppetoetus makstakse vastavalt paremusjärjestusele järgmisele õpilasele.

Õppeasutusel on peetuse ilmsiks tulekul isegi õigus nõuda õpilaselt õppetoetuse tagasi maksmist.

Õppelaenu saamise võimalused

Riikliku õppelaenu süsteemi eesmärgiks on, et õpilane saaks suunata oma põhilise aja õppimisele ja tunneks end seejuures sotsiaalselt kindlustatuna. Õppelaenu otstarve on osaliselt katta eluaseme-, õppevahendite- ja toidukulud. Õppelaen on tagastatav toetus, st võrreldes muude toetustega (stipendium vm) on õppelaenul pikemaajalisem mõju – võetud laenu peab hakkama tulevikus tagasi maksma (tuleb arvestada muutusi tööturul, muutuvat majanduskeskkonda jms).

Kellel on õigus saada õppelaenu?

Õppelaenu saab taotleda Eesti Vabariigi kodanik või Eesti Vabariigis elamisloa alusel viibiv isik, kes õpib **täiskoormusega** õppes **keskhariduse baasil** riigi-, era- või munitsipaalkutseõppeasutuses, või samaväärses välisriigi õppeasutuses ja kelle õpingute kestus on vähemalt 9 kalendrikuud.

Õppelaenu on õigus saada ka üliõpilasel, kes õpib **täiskoormusega** õppes avalik-õiguslikus või eraülikoolis, riigi- või erarakenduskõrgkoolis ning kelle õpingute kestus on vähemalt 9 kalendrikuud.

Õppelaenu ei saa põhikooli baasil kutsekeskhariduse õppekava alusel õppivad õpilased, ega (üli)õpilased, kes õpivad osakoormusega. Akadeemilisel puhkusel oleval õpilasel või üliõpilasel ei ole õigust saada õppelaenu.

Millised dokumendid ja kuhu tuleb esitada?

Õppelaenu annavad kolm panka: Hansapank, Ühispank ja Sampo Pank. Korraga saab laenu taotleda vaid ühest nimetatud pangast. Laenu saamiseks on vaja tagatisena kas kahe Eesti Vabariigi kodaniku käendust või Eestis asuvat kinnisvara.

Laenu saamiseks tuleb pangale esitada vormi kohane kirjalik laenu taotlus ning sellega koos:

- isikut tõendav dokument;
- õppeasutuse õiend, et laenu taotleja õpib välisriigi õppeasutuses;
- kui õppelaenu taotleja õpib välisriigis, siis õppeasutuse tõend seal täiskoormusega õppimise ja nominaalse õppeaja kestuse kohta;
- välismaalasel tuleb esitada dokument, milles on märges alalise elamisloa kohta;
- andmed käendajate kuusissetulekute kohta;
- kinnitatud käenduslepingud või muud laenu tagamist kinnitavad dokumendid;
- muud dokumendid, mida laenu andev krediitiasutus peab vajalikuks nõuda.

Pangal on õigus keelduda laenu andmisest, kui laenu taotleja esitatud dokumendid ei vasta panga poolt kehtestatud nõuetele, kui laenu taotleja on õppelaenuvõlglane või kui ta ei vasta ei vasta eelpool toodud laenu saamise tingimustele.

Õppelaenu suurus ja laenu saamise periood

Õppelaenu suuruse kehtestab Vabariigi Valitsus igal aastal hiljemalt 1. augustiks. 2004/05 õppeaastaks kehtestati õppelaenu suuruseks **17 500** krooni.

Õppelaenu saab taotleda 15. septembrist järgmise aasta 1. juunini, välja arvatud esimese aasta õpilased ja üliõpilased, kes saavad õppelaenu taotleda 1. oktoobrist järgmise aasta 1. juunini.

Õppelaenu on õigus saada nominaalse õppeaja ulatuses, vastavalt läbitavale õppekavale. Välisriigi õppeasutuses õppival isikul on õigus saada õppelaenu Eesti õppeasutuse vastava või lähima õppesuuna õppekavajärgse õpingute kestuse (nominaalse õppeaja) ulatuses.

Laenu tagasimaksmine

Hiljemalt 12 kuud pärast õppeasutuse lõpetamist algab õppelaenu ja intressi tagasimaksmine. **Laenusumma**

11 Õppetoetuste ja õppelaenu seadus; 12 Vabariigi Valitsuse määrus nr.132, 08.07.1997 "Õppelaenu andmise ja tagasimaksamise ning õppelaenu tagastamisele soodustuste andmise korra kinnitamine"

koos **intressiga** tuleb tasuda kahekordse nominaalse õppeaja jooksul vastavalt läbitud õppekavale, st kui õppeaeg on 2 aastat, siis õppelaenu tuleb tagasi maksta 4 aasta jooksul.

Kui laenusaja lahkub õppeasutusest muudel põhjustel (sh edasijõudmatuse tõttu), algab õppelaenu ja intressi tagasimaksmine hiljemalt 6 kuud pärast eksmatrikuleerimist või õpingute lõpetamist, kui ta selle aja jooksul ei ole asunud õpinguid jätkama. Seejuures laenusumma koos intressiga tuleb tasuda õppeasutuses õpitud ajaga võrdse aja jooksul.

Laenusaja tasub pangale **intressi 5%** laenusummalt aastas. Intressi hakatakse arvestama päevast, mil pank on teinud korralduse õppelaenusumma ülekandmise kohta. Kui laenu saaja ei ole võimeline õppelaenu tagastama, nõutakse antud summa välja käendajatelt.

Milliseid soodustusi pakub riik?

- laenusaja tegevteenistuses viibimise ajaks peatatakse õppelaenu intressi arvestamine ja laenu tagasimaksmine. Samal perioodil tasub õppelaenu intressi riik, soodustust saab vastava taotluse pank esitamise päevast;
- õppelaenu intressi arvestamine ja laenu tagasimaksmine peatatakse lapse emal või isal kuni kolmeks aastaks pärast lapse sündi. Soodustust ei saa tagasiulatuvalt alates lapse sünnist, vaid vastava taotluse pank esitamise päevast. Maksepuhkuse perioodil tasub õppelaenu intressi riik;
- pärast õpingute lõpetamist tööle asumisel riigiametisse, kohalikku omavalitsusasutusse või avalik-õiguslikku riigiettevõttesse, maksab õppelaenu tagasi tööandja. Laenu hakkab tööandja tagastama siis, kui laenusaja on olnud teenistuses või tööl vähemalt **12 kuud**;
- riik kustutab osa õppelaenust, kui perre sünnib laps. 2005. aastal saavad õppelaenu osalist kustutamist taotleda need lapsevanemad, kes kasvatavad kuni kaheaastast last ning on lõpetanud õppelaenu õigusliku kooli läbides õppekava täies mahus. Riik võtab enda kanda ühe vanema laenukohustused iga sündinud lapse kohta maksimaalselt 50%;
- riik tasub 80 – 100%-liselt püsivalt töövõimeetuks tunnustatud tudengite õppelaenu täies ulatuses, kui laenusaja või käendaja esitab pangale vastava avalduse, arstitõendi ning passikoopia.

Kust leida abi, kui ei oska otsustada

Elukutse- ja töökohavalik on Sinu elus väga olulised. Need mõjutavad kogu Sinu järgnevat elustiili - sissetulekut, elukohta, vabaaja veetmise võimalusi, rahulolu iseenda ja maailmaga. Mida varem Sa hakkad mõtlema oma tulevikule ja mida põhjalikumalt seda teed, seda lähemale jõuad oma unistuste täitumisele.

KUTSEVALIK JA EDASINE KARJÄÄRIPLANEERIMINE ON ELUKESTEV PROTSESS, MILLES VÕIB SULLE ABIKS OLLA KUTSENÕUSTAMIS- VÕI KARJÄÄRIKESKUS, KUS ON TÖÖL PROFESSIONAALSED KARJÄÄRI- JA KUTSENÕUSTAJAD.

Karjäärinõustamine on tegevus, mis võimaldab inimesel teha ja ellu viia teadlikke otsuseid, mis on seotud tema karjääri arenguga. Need otsused võivad sisaldada pika- ja lühiajaliste karjäärieesmärkide valikuid, samuti haridustee ja väljaõppe valikuid, mis on vajalikud nende eesmärkide saavutamiseks.

Karjäärinõustaja töö ülesandeks on aidata Sul teha otsuseid, mis on seotud elukutsevaliku, tööelu või muutustega elus tervikuna. Kutsenõustamine on Sinu haridusele, tööoskustele ja/või eriala soovitamise.

ja isikuomadustele vastava töö või töölesaamiseks vajaliku koolituse ja/või eriala soovitamise.

Miks pöörduda karjääri- või kutsenõustamiskeskusesse?

Kutsevalik ja edasine karjääriplaneerimine on elukestev protsess, milles võib Sulle abiks olla kutsenõustamis- või karjäärikeskus, kus on tööl professionaalsed karjääri- ja kutsenõustajad.

Kes ma olen? Millisena näen oma tulevikku? Milliseid võimalusi pakub töömaailm? Kuhu minna õppima? Kuidas kavandada oma karjääri? Kuidas toetada õpilast iseendas selgusele jõudmisel ning oma unistuste ja reaalse elu omavahel sidumisel?

Nendele ja veel paljudele küsimustele võid leida vastused karjääri- ja kutsenõustamiskeskustes (vt tabel 10).

Karjäärikeskuse kogenud töötajad pakuvad läbi erinevate tegevusvormide (individuaalne ja grupinõustamine, testimine, konsultatsioonid, loengud, temaatilised üritused jne) järgmisi teenuseid:

- karjäärinõustamine;
- kutsenõustamine;
- psühholoogiline nõustamine;
- info edasiõppimisvõimaluste kohta erinevaid teabeallikaid kasutades;
- võimalusi iseenda isiksuse (huvid, võimed, väärtushinnangud jne) tundmaõppimiseks;
- suhtlemis- ja õppimisoskuste arendamine;
- tööotsimisoskuste (CV kirjutamine, valmistumine tööintervjuuks jne) õpetamine.

Kes võib pöörduda karjääri- või kutsenõustaja poole?

Kõiki nimetatuid teenuseid on õigus saada nii õpilastel, õpetajatel kui lapsevanematel. Karjääri- ja kutsenõustamiskeskused töötavad **tasuta**.

Karjääri- ja kutsenõustajate poole võivad pöörduda kõik soovijad.

Tabel 10. Nõustajate kontaktandmed

Asutus	Aadress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
HARJUMAA				
Ida-Harju Teabe- ja Nõustamiskeskus	Laste 8, 74307 Kehra	608 4325	idaharjunoored@koostyykoda.ee	www.koostyykoda.ee
Lääne-Harjumaa Teabe- ja Nõustamiskeskus	Keskväljak 15, 76605 Keila	604 4888	teave@hot.ee	www.keila.ee/knk
MTÜ Toetus	Keskväljak 17, 76605 Keila	604 4888	mari.heina@mail.ee	
Tallinna Noorte Infokeskus	Pärnu mnt 6, 10148 Tallinn	641 2271	info@taninfo.ee	www.taninfo.ee
Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium-Karjäärikeskus	Liivalaia 23, 10117 Tallinn	646 6727, 661 2958	tulevikuredel@hot.ee	www.tulevikuredel.ee
HIIUMAA				
Hiiumaa Teabe- ja Nõustamiskeskus	Leigri väljak 5, 92412 Kärkla	463 1188	karin.kokla@hiiumaa.ee	
IDA-VIRUMAA				
Ida-Virumaa Noorte Info- ja Nõustamiskeskus	Sompa 5 a, 41533 Jõhvi	337 0552	info@ivnink.org.ee	www.ivnink.org.ee

Asutus	Adress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
IDA-VIRUMAA				
Narva Noortekeskuse teavitamis- ja nõustamiskeskus	Vestervalli 9, 20307 Narva	359 2581	noortek@estpak.ee	http://noortek.narva.ee/
JÕGEVAMAA				
Jõgevamaa Nõustamiskeskus	Piiri 4, 48307 Jõgeva	776 0166	maire.pyss@mail.ee	www.jmnk.ee
JÄRVAMAA				
Kesk-Eesti Noortekeskus	Lai 33, 72720 Paide	385 1489	eve@kenk.ee	www.jarva.ee/kenk
LÄÄNEMAA				
Läänemaa Laste ja Noorte Nõustamiskeskus	Ehte 8, 90503 Haapsalu	473 7227	lasteabi@hotmail.ee	
LÄÄNE-VIRUMAA				
Lääne-Viru Noorte Teabetuba	Laada 6 b (II korrus), 44310 Rakvere	322 0016	lvnt@hotmail.ee	
Lääne-Viru Karjäärikeskus	Rohuaia 12 (tuba 216), 44308 Rakvere	322 3515	karjaarikeskus@hotmail.ee	www.karjaar.edu.ee
PÖLVAMAA				
Põlva Kutse-nõustamiskeskus	Kesk tn 33, 63308 Põlva	799 4493	terjepaes@hotmail.ee	
PÄRNUMAA				
Pärnu Noorte Infopunkt	Rüütli 23, 80010 Pärnu	443 1463, 443 1515	nooreinf@parnu.ee	
RAPLAMAA				
Raplamaa Noorte Teabekeskus	Tallinna mnt 14, 79513 Rapla	489 4541	teabekeskus.rapla@mail.ee marje.reimund@mail.ee	www.raplantk.ee/
SAAREMAA				
Saaremaa Noorte Infopunkt	Tallinna tn 12, 93812 Kuressaare	453 3223	marjup@oesel.edu.ee	www.snip.ee
Saaremaa Perenõuandla	Pikk 30, 93812 Kuressaare	453 9800		
TARTUMAA				
Anne Noortekeskuse Infopunkt	Uus 56, 50606 Tartu	746 1775	heli@annenk.tartu.ee	www.annenk.tartu.ee/ipunkt.php
Lõuna-Eesti Noorte Töobörs - Infokeskus	Vallikraavi 19, 51003 Tartu	737 5494	notruf@one.ee	
Tartu Kutsehariduskeskus	Kaunase pst 22, 50604 Tartu	746 1332, 746 1340	tulevikuteei@khk.tartu.ee	www.khk.tartu.ee

Asutus	Address	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
TARTUMAA				
Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus	Vaksali 14, 50409 Tartu	742 7555	tnk@tnk.tartu.ee	http://tnk.tartu.ee/
VALGAMAA				
Valgamaa Noorte Teavitamise ja Nõustamise Keskus	Lembitu 2-206, Valga	766 8572	tanel@valgamaa.kok.ee	www.valgamaa.kok.ee/noustamine/
VILJANDIMAA				
Viljandimaa Noortekeskus	Jakobsoni 18, 71005 Viljandi	433 3993	info@vank.ee	www.vank.ee/
VÕRUMAA				
Võrumaa Noorte Teabekeskus	Vabaduse 14 II korrus, 65608 Võru	782 8328	infoboks@hot.ee	

Miks pöörduda tööhõiveametisse?

Töömaailma vajadused ja võimalused muutuvad pidevalt. Teadmised ja oskused, mis olid tulemuslikud mingil hetkel, ei tarviseda seda olla enam mõne aja pärast. Edukas toimetulek tööjõuturul ning oma karjääri planeerimine eeldavad informeeritust tööturul toimuvast, head orienteerumisvõimet töö- ja koolitusvõimalustes ning õppimisvalmidust.

Tööturu olukorda ja tööturukoolituse võimalusi puudutavatele küsimustele vastuste saamiseks on kõige õigem pöörduda tööturuameti koosseisu kuuluvasse kohalikku tööhõiveametisse.

Tööturuamet tegutseb Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas eesmärgiga efektiivset tööturupoliitikat kasutades vähendada tööpuudust ning abistada töötajaid ja tööandjaid. Tööturuameti missioon on toetada konkurentsivõimelist, efektiivset ja paindlikku tööturgu, kiirendada töökohtade täitumist ja edendada majanduse arengut tööandjale ja töötajale tööturuteenuste osutamisega.

Tööturuameti koosseisu kuuluvad 16 **tööhõiveametit**, mille osakonnad, bürood ja väljasõidupunktid asuvad väiksemates keskustes (vt tabel 11). Tööhõiveametite ülesanne on suunata tööturu arengut, vahendada tööturu osapooli ja soodustada tööhõivet. Oluline on tagada tööta jäänud isikutele sotsiaalne kaitse ja tööturuteenuste kättesaadavus ning jagada teavet tööturu olukorrast.

Tööhõiveametid registreerivad töötajaid ja võtavad arvele töötuid.

Töötotsija - isik, kes otsib tööd, kuid ei soovi olla töötuna arvel või keda ei saa töötuna arvele võtta. Töötuna ei saa arvele võtta isikut, kes töötab, tegutseb ettevõtjana, õpib päevase või statsionaarse õppevormiga õppeasutuses, teenib kaitseväes või asendusteenistuses, saab ennetähtaegset vanaduspensionini või tal on sünnitusest jäänud vähem kui 70 päeva.

Töötü - isik, kes on täieliku või osalise töövõimega, vanuses 16 kuni vanaduspensioniniiga, ilma tööta, valmis kohe tööle asuma ja otsib tööd.

Töötotsijana registreerimist reguleerib *Tööturuteenuse seadus*, töötuna arvelevõtmist ja töötü abiraha maksmist *Töötü sotsiaalse kaitse seadus*. Töötuna ja töötotsijana arvelevõtmiseks peab inimene pöörduma tööhõiveametisse isiklikult. Tööhõiveametis on vaja esitada isikut tõendav dokument ja haridust, eriala ning töökoge-

must tõendavad dokumendid .

Töötul ja töötisjal on erinevad õigused saada tööhõiveametist **tööturuteenuseid**: töövahendus, teave tööturu olukorrast ja tööturukoolituse võimalustest, tööturukoolitus, kutsenõustamine, tööturutoetus ettevõtluse alustamiseks, hädaabitöö, väiksema konkurentsivõimega töötü töölerakendamine tööturutoetuse maksimisega tööandjale. Töötü võib lisaks tööturuteenustele saada **töötü abiraha** ja taotleda tööhõiveameti kaudu **töötuskindlustushüvitist**, mida maksab Eesti Töötukassa Töökindlustuse seaduse alusel .

Rohkem informatsiooni tööturuteenuste, tööhõivametite, tööturustatistika jms kohta leiate Tööturuameti koduleheküljelt: www.tta.ee .

Tabel 11. Tööhõiveametite kontaktid

Tööhõiveamet	Aadress	Telefon	E-mail
HARJUMAA (sh Tallinn)			
Harjumaa Tööhõiveamet	Narva mnt 9 E/ Hobujaama 12 (II korrus), 10117 Tallinn	665 4020	eva.rebas@tta.ee
Tallinna Tööhõiveamet	Endla 4, 10142 Tallinn	626 3252	Ulle.Valg@tta.ee
Maardu osakond	Avar 8, 74112 Maardu	638 4461	tatjana.lapteva@tta.ee
Keila osakond	Keskväljak 5, 76608 Keila	678 0462	silvi.jazel@tta.ee
Kehra konsultatsioonipunkt	Kreutzwaldi 6, 74307 Kehra		eve.ainumae@tta.ee
Kose konsultatsioonipunkt	Hariduse 1, 75101 Kose		eve.ainumae@tta.ee
Loksa konsultatsioonipunkt	Posti 19, 74805 Loksa		nelli.juhanson@harju.tta.ee
HIUMAA			
Hiumaa Tööhõiveamet	Sadama 15, 92412 Kärdla	463 2144	pille-riin.persidskaja@tta.ee
IDA-VIRUMAA			
Ida-Virumaa Tööhõiveamet	Keskväljak 9, 41531 Jõhvi	337 1088	marju.keskla@tta.ee
Kohtla-Järve ja Jõhvi osakond	Keskväljak 9, 41531 Jõhvi	337 5590	tatjana.kazeko@tta.ee
Sillamäe osakond	Kajaka 7, 40231 Sillamäe	337 5590	riina.laar@tta.ee
Kiviõli osakond	Vabaduse 13, 43125 Kiviõli	337 4314	marika.urbla@tta.ee
Narva osakond	Kalda 9, 20103 Narva	356 0155	laura.lilles@tta.ee
JÕGEVAMAA			
Jõgevamaa Tööhõiveamet	Suur 14, 48306 Jõgeva	772 2450	valentina.magi@tta.ee
Mustvee konsultatsioonibüroo	Tartu mnt 7, 49604 Mustvee	772 6426	astra.aganits@tta.ee
Põltsamaa konsultatsioonibüroo	Kesk 2, 48105 Põltsamaa	776 9831	aleksander.kossatkin@tta.ee
JÄRVAMAA			
Järvamaa Tööhõiveamet	Pärnu mnt 67, 72715 Paide	385 1701	leelo.rastas@tta.ee
Türi büroo	Wiedemanni 1, 72211 Türi	387 8268	malle.annilo@tta.ee
LÄÄNEMAA			
Läänemaa Tööhõiveamet	Endla 5, 90504 Haapsalu	473 5517	ingrid.klaus@tta.ee
Lihula konsultatsioonipunkt	Tallinna mnt 19, 90303 Lihula	477 8785	Ene.Tomingas@tta.ee
LÄÄNE-VIRUMAA			
Lääne-Virumaa Tööhõiveamet	Tallinna 12, 44306 Rakvere	322 3453	Tiia.Jalakas@tta.ee
Väike-Maarja büroo	Pikk 7, 46202 Väike-Maarja	326 1798	Anu.Kaljuvee@tta.ee
Lääne-Virumaa Töötisjate Ühing	Lai 11, 44308 Rakvere	324 3146	

Tööhõiveamet	Address	Telefon	E-mail
PÕLVAMAA			
Põlvamaa Tööhõiveamet	Kesk 16, 63308 Põlva	799 5000	sirje.lutsar@tta.ee
Päpina konsultatsioonipunkt	Hariduse 1, 64505 Räpina	796 1641	
PÄRNUMAA			
Pärnumaa Tööhõiveamet	Ringi 12, 80010 Pärnu	444 1465	Silvi.Paara@tta.ee
RAPLAMAA			
Raplamaa Tööhõiveamet	Tallinna mnt 14, 79513 Rapla	485 8030	anne@tta.ee
Märjamaa büroo	Tehnika 11, 78301 Märjamaa	482 2155	egela.eensalu@tta.ee
SAAREMAA			
Saaremaa Tööhõiveamet	Kitsas 3, 93814 Kuressaare	452 4065	Silja.Kruuser@tta.ee
Orissaare büroo	Sadama 3, 94601 Orissaare	454 5328	Ilme.Rattur@tta.ee
TARTU			
Tartumaa Tööhõiveamet	Riia mnt 35, 50410 Tartu	742 7155	marina.ets@tta.ee
VALGAMAA			
Valgamaa Tööhõiveamet	Vabaduse 26 (III korrus), 68204 Valga	767 9781	kati.talja@tta.ee
Otepää konsultatsioonipunkt	Lipuväljak 13, 67405 Otepää	765 5835	anu.raudla@tta.ee
Tõrva konsultatsioonipunkt	Tartu 20, 68606 Tõrva	763 3670	eduard.nigol@tta.ee
VILJANDIMAA			
Viljandimaa Tööhõiveamet	Jakobsoni 11, 71020 Viljandi	435 4647	Imbi.Sildoja@tta.ee
Abja-Paluoja büroo	Pärnu mnt 8, 69403 Abja- Paluoja	436 0047	aita@hot.ee
VÖRUMAA			
Võrumaa Tööhõiveamet	Jüri 54, 65604 Võru	782 2681	heli.hillep@tta.ee
Antsla büroo	Kreutzwaldi 1, 66403 Antsla	785 5494	terje.kuusik@tta.ee

Kutseõppeasutuste kontaktandmed

Tabel 12. Kutseõppeasutused maakonniti

Kooli nimi	Address	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
HARJUMAA				
Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Piiblikool	Suurupi, Tabasalu sjsk, 76901, Harjumaa	678 9039	eknkiiblikool@hot.ee	www.piiblikool-eknk.ee
Muraste Piirivalvekool	Tilgu tee 55 c, Muraste küla, 76901, Harku vald	670 7400	piirivalvekool@piirivalvekool.ee	www.piirivalvekool.ee
TALLINN				
Arvutikutsekool Inter	Kivimurru 13 a, 11411, Tallinn	621 1564	kolledz@tcc.neti.ee	http://kodu.neti.ee/tcc
Astangu Kutse-rehabilitatsiooni Keskus	Astangu 27, 13519, Tallinn	659 4327	astangu@astangu.ee	www.astangu.ee

Kooli nimi	Adress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
TALLINN				
Eesti Esimene Erakosmeetikakool	Pärnu mnt. 130, 11313, Tallinn	655 5133	info@kosmeetikakool.ee	www.kosmeetikakool.ee
Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool	Puuvilla 19, 10314, Tallinn	668 8707	ehte@ehte.ee	www.ehte.ee
Eesti Kosmeetikute ja Juuksurite Erakool	Tondi 8a, 11313, Tallinn	655 6185	ekjek@mail.ee	www.ekjek.ee
Eesti Mereakadeemia Merekool	Västriku 8, 11312, Tallinn	655 2724	mereskool@mereskool.edu.ee	www.mereskool.edu.ee
G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool	Vabaduse väljak 4, 10146, Tallinn	644 3626	otsakool@otsakool.edu.ee	www.otsakool.edu.ee
Informaatika ja Arvutustehnika Kool	Erika 7a, 10416, Tallinn	660 3149	iatk@iati.ee	www.iati.ee
Juuksurite ja Kosmeetikute Erakool Jusven	Kangru 13, 10312, Tallinn	661 8505	jusven@hot.ee	
L. G. Kaubandus- ja Kulinaariakool	Karjamaa 3, 10416, Tallinn	648 7629	lgkkool@hot.ee	www.lgkk.ee
M.I. Massaažikool	Mustamäe tee 59, 1621, Tallinn	670 4587	info@massaz.ee	www.massaz.ee
Rakenduskunsti Erakool	Luike 5c/Endla 6a, 10142, Tallinn	641 2023	rkek@hot.ee	www.rkek.ee
Revali Merekool	Kaevuri 1, 11712, Tallinn	653 6572	reval@reval.ee	www.reval.ee
R-Stamp Kool	Narva mnt 61, 10152, Tallinn	600 9493	rstamp@hot.ee	
Tallinna Balletikool	Toom-Kooli 11, 10130, Tallinn	644 2577		www.balletikool.edu.ee
Tallinna Ehituskool	Pärnu mnt. 162, 11317, Tallinn	655 8076	ehitusk@ehitusk.edu.ee	www.ehitusk.edu.ee
Tallinna Kergetööstustehnikum	Sõpruse pst. 182, 13424, Tallinn	679 0770	info@tkk.edu.ee	www.tkk.edu.ee
Tallinna Kopli Ametikool	Kopli 98, 11711, Tallinn	661 8039	kopliak@kopliak.tln.edu.ee	http://kopliamk.haridus.ee
Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	Uuslinna 10, 11415, Tallinn	621 5572	tlmk@online.ee	www.tlmk.ee
Tallinna Majanduskool	Tammsaare tee 147, 12915, Tallinn	650 7862	info@tmk.edu.ee	www.tmk.edu.ee
Tallinna Meditsiinikool	Kännu 67, 13418, Tallinn	671 1703	info@medkool.ee	www.medkool.ee
Tallinna Pedagoogiline Seminar	Räägu 49, 11311, Tallinn	655 7153	tps@tps.edu.ee	www.tps.edu.ee
Tallinna Polütehnikum	Pärnu mnt. 57, 10135, Tallinn	610 3610	info@tpt.edu.ee	www.tpt.edu.ee

Kooli nimi	Adress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
TALLINN				
Tallinna Teeninduskool	Majaka 2, 11412, Tallinn	605 3102	info@teeninduskool.ee	www.teeninduskool.ee
Tallinna Transpordikool	Tehnika 18, 10149, Tallinn	697 9042	kool@ttrk.ee	www.ttrk.ee
Tallinna Tööstushariduskeskus	Sõpruse pst. 182, 13424	654 2833	info@tthk.ee	www.tthk.ee
HIIUMAA				
Suuremõisa Tehnikum	Pühalepa vald, Suuremõisa, 92302, Hiiumaa	469 4373	suuremoisa.tehnikum@mail.ee	www.smt.edu.ee
IDA-VIRUMAA				
Decollo Kutsekool	Pioneeri 8, 30328, Kohtla-Järve	332 5190	info@edu24.ee	www.edu24.ee
Juuksurite Erakool Maridel	Sompa 5a, 41533, Jõhvi	337 0502	maridel@hotmail.ee	
Jõhvi Ametikool	Kutse tn 13, 41533, Jõhvi	337 0621	info@jkkk.ee	www.jkkk.ee
Kohtla-Järve Kutsekool	Kalevi 37, 30323, Kohtla-Järve	337 2700	kjarve.kutsekool@neti.ee	www.hot.ee/kjkkutsekool
Kohtla-Järve Meditsiinikool	Lehe 12, 30621, Kohtla-Järve	334 1463	kjarvemedkool@hotmail.ee	www.hot.ee/teach-armed
Kohtla-Järve Polütehnikum	Järveküla tee 75, 30322, Kohtla-Järve	337 3067	sekr@kjpt.edu.ee	www.kjpt.edu.ee
Narva Kutseõppekeskus	Kreenholmi 45, 20104, Narva	356 9341	nvtc@nvtc.ee	www.nvtc.ee
Sillamäe Kutsekool	Tallinna mnt. 13, 40231, Sillamäe	397 3067		www.skku.edu.ee
JÕGEVAMAA				
Luu Metsanduskool	Luu, Palamuse vald, 49203, Jõgevamaa	776 2111	info@luua.edu.ee	http://luua.edu.ee
Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	Kaarlimõisa, Põltsamaa vald, 48131, Jõgevamaa	776 8889	kool@pkpk.ee	www.pkpk.ee
JÄRVAMAA				
Paide Kutsekeskkool	Tallinna tn. 46, 72720, Paide	385 0738	kool@kkk.paide.ee	www.kkk.paide.ee
Türi Tehnika- ja Maamajanduskool	Särevere sjk., Türi vald, 72101, Järvamaa	387 4273	kool@tyritmk.ee	www.tyritmk.ee
LÄÄNEMAA				
Taebla Kutsekeskkool ↓ (alates sept 2005)	Jõe 9, 90801, Taebla vald, Läänemaa	479 6638	kkk@taeblakk.edu.ee	www.taeblakk.edu.ee
Haapsalu Kutsehariduskeskus	Ehitajate tee 3, 90401 Uuemõisa, Ridala vald, Läänemaa		www.hkhk.edu.ee	

Kooli nimi	Adress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
LÄÄNE-VIRUMAA				
Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool	Mõdriku, Pajusti sjk, 46603, Lääne-Virumaa	329 5950	info@modriku.edu.ee	www.modriku.edu.ee
Rakvere Kutsekeskkool	Piiri 8, 44316, Rakvere	329 5030	rakverekkk@rvss.ee	www.rak-kkk.edu.ee
Sisekaitseakadeemia Päästekolledži Päästekool	J. Liivi 6, 46202, Väike-Maarja	322 8450	rescueschool@v-maarja.ee	www.rescueschool.ee
Väike-Maarja Õppekeskus	Pikk 1 A, 46202, Väike-Maarja	326 1892	vmok@v-maarja.ee	www.v-maarja.ee/vmok
PÕLVAMAA				
Räpina Aianduskool	Pargi 32, 64505, Räpina	796 1397	kool@ak.rapina.ee	www.ak.rapina.ee
PÄRNUMAA				
Pärnu Saksa Tehnoloogiakool	Jalaka 8, 80010, Pärnu	442 0480	dts@saksatk.ee	www.saksatk.ee
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	Pargi 1, 80010, Pärnu	442 7888	parnumaa@hariduskeskus.ee	www.hariduskeskus.ee
Sisekaitseakadeemia Politseikolledži Politseikool	Kooli tee 12, 86602, Paikuse vald, Pärnumaa	447 6700	politseikool@kool.pol.ee	www.pol.ee/?id=3037
RAPLAMAA				
Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	Kooli 1, 79001, Kehtna	487 5246	kehtnamtk@kehtna.edu.ee	www.kehtna.edu.ee
Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	Vana-Vigala, Vigala vald, 78003, Raplamaa	482 4545	wigalattk@hotmail.ee	www.wigalattk.ee
SAAREMAA				
Kuressaare Ametikool	Kohtu 22, 93812, Kuressaare	452 4600	kak@ametikool.ee	www.ametikool.ee
TARTUMAA				
H. Elleri nim. Tartu Muusikakool	Lossi 15, 51003, Tartu	742 3705	kool@tmk.ee	www.tmk.ee
TARTU				
Iluravi Rahvusvaheline Erakool	Anne 53a, 50703 Tartu	748 0202	ilu.kool@neti.ee	www.ilukool.ee
Tartu Iluravi Erakool	Anne 53a, 50703 Tartu	748 0202	ilu.kool@neti.ee	www.ilukool.ee
Tartu Kunstikool	Tähe 38 b, 50103, Tartu	730 9822	art@art.tartu.ee	www.art.tartu.ee/kunstikool
Tartu Kutsehariduskeskus	Kopli 1, 50115, Tartu	736 1866	info@khk.tartu.ee	www.khk.tartu.ee
Tartu Meditsiinikool	Nooruse 9, 50411, Tartu	738 0257	medkool@med.edu.ee	www.med.edu.ee

Kooli nimi	Aadress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
VALGAMAA				
Valgamaa Kutseõppekeskus	Lembitu 2, 68205, Valga	766 8575	info@valgamaa.kok.ee	http://valgamaa.kok.ee
VILJANDIMAA				
Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	Müüri 4, 70401, Olustvere	437 4244	olustvere@olustvere.edu.ee	www.olustvere.edu.ee
Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	Vana-Võidu, 70101, Viiratsi vald, Viljandimaa	435 1020	info@vykk.vil.ee	www.vykk.vil.ee
Õisu Toiduainetööstuse Kool	Õisu sjsk, 69502, Halliste vald, Viljandi mk	436 5167	kool@oisu.vil.ee	www.hot.ee/oisuttk
VÖRUMAA				
Kaitseväe Võru Lahingukool	Meegomäe, 65603, Võru maakond	786 4503	kvlk@mil.ee	www.lahingukool.ee
Vana-Antsla Kutsekeskkool	Vana-Antsla, Antsla vald, 66405, Võru maakond	785 3338	vakool@verro.ee	www.vana-antsla.edu.ee
Võrumaa Kutsehariduskeskus	Väimela, Võru vald, 65501, Võru maakond	782 8649	vkhk@vkhk.ee	www.vkhk.ee

Kõrgkoolide kontaktandmed

Tabel 13. Kõrgkoolide kontaktandmed

Kooli nimi	Aadress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
Avalik-õiguslikud ülikoolid ja nende struktuuriüksused				
Tartu Ülikool	Ülikooli 18, 50090, Tartu	737 5100	proffice@ut.ee	www.ut.ee
Tartu Ülikooli Narva Kolledž	Kerese 14, 20304, Narva	356 0608	college@narva.ut.ee	http://narva.ut.ee
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž	Ringi 35, 80010, Pärnu	445 0520	info@pc.ut.ee	www.pc.ut.ee
Tartu Ülikooli Türi Kolledž	Viljandi 13b, 72213, Türi	384 9162	info@tc.ut.ee	www.ut.ee/TC
Tartu Ülikooli Õigusinstituut	Kaarli pst 3, 10119, Tallinn	627 1888	lawinst@ut.ee	www.lawinst.ee
Tartu Ülikooli Euroopa Kolledž	Lossi 3-310, 51003, Tartu	737 5645	euro@ec.ut.ee	http://ec.ut.ee/ec
Tartu Ülikooli Õpetajate Seminar	Salme 1a, 50103, Tartu	734 3542	seminar@ttc.ee	www.ttc.ee
Tallinna Tehnikaülikool	Ehitajate tee 5, 19086, Tallinn	620 2002	ttu@ttu.ee	www.ttu.ee

Kooli nimi	Address	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
Tallinna Tehnikaülikooli Kuressaare Kolledž	Rootsi 7, 93811, Kuressaare	453 9145	sekr@si.edu.ee	www.ttykk.edu.ee
Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa Kolledž	Järveküla tee 35, 30328, Kohtla-Järve	336 3920	info@vk.edu.ee	www.vk.edu.ee
Tallinna Tehnikaülikooli Tallinna Kolledž	Tõnismägi 14, 10119, Tallinn	644 6829	tk@ttu.ee	www.tk.ttu.ee
Tallinna Pedagoogikaülikool	Narva mnt 25, 10120, Tallinn	640 9101	rektoraat@tpu.ee	www.tpu.ee
Tallinna Pedagoogika-ülikooli Haapsalu Kolledž	Lihula mnt 12, 90507, Haapsalu	472 0240	kolledz@hk.tpu.ee	www.hk.tpu.ee
Tallinna Pedagoogika-ülikooli Rakvere Kolledž	Pikk 40, 44307, Rakvere	324 3016	rakvere@tpu.ee	www.tpu.ee/rakvere
Eesti Muusikaakadeemia	Rävala pst 16, 10143, Tallinn		ema@ema.edu.ee	www.ema.edu.ee
Eesti Kunstiakadeemia	Tartu mnt 1, 10145, Tallinn	626 7301	public@artun.ee	www.artun.ee
Eesti Põllumajandusülikool	Kreutzwaldi 64, 51014, Tartu		info@eau.ee	www.eau.ee
Eraülikoolid				
Audentese Ülikool	Tondi 84, 11316, Tallinn	699 6596	yliskool@audentes.ee	www.audentes.ee
Akadeemia Nord	Siili 14, 13413, Tallinn	673 7985	info@nord.ee	www.nord.ee
Eesti Evangeelse Luterlik Kiriku Usuteaduste Instituut	Pühavaimu 6, 10123, Tallinn	644 9579	ui@eelk.ee	www.eelk.ee/ui/
Eesti Humanitaarinstituut	Narva mnt 29, 10120, Tallinn	660 5903		www.ehi.ee
Estonian Business School	Lauteri 3, 10114, Tallinn	665 1300	ebs@ebs.ee	www.ebs.ee
Euroülikool	Mustamäe tee 4, 10621, Tallinn	611 5801	euro@eurouniv.ee	www.eurouniv.ee
International University Concordia Audentes	Narva mnt 7, 10117, Tallinn	699 6720	university@university.ee	www.university.ee
Riigirakenduskõrgkoolid				
Eesti Mereakadeemia	Mustakivi 25, 13912, Tallinn	613 5500	eesti.mereakadeemia@emara.ee	www.emara.ee
Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused	Riia 12, 51013, Tallinn	731 4110	ekv@ksk.edu.ee	www.ksk.edu.ee
Sisekaitseakadeemia	Kase 61, 12012, Tallinn	696 5644	info@sisekaitse.ee	www.sisekaitse.ee
Tallinna Tehnikakõrgkool	Pärnu mnt 62, 10135, Tallinn	666 4524	tktk@tktk.ee	www.ttkk.ee
Tartu Kõrgem Kunstikool	Tähe 38b, 50103, Tartu	730 9822	art@art.tartu.ee	www.art.tartu.ee

Kooli nimi	Aadress	Telefon	E-mail	Kodulehekülg
Tartu Lennukolledž	Kreutzwaldi 58a, 51014, Tartu	738 4810	tac@tac.ee	www.tac.ee
Viljandi Kultuuriakadeemia	Post 1, 71004, Viljandi	435 5231	kool@kultuur.edu.ee	http://kultuur.edu.ee
Erarakenduskõrgkoolid				
Arvutikolledž	Erika 7a, 10416, Tallinn	660 3149	info@iati.ee	www.iati.ee
Autotranspordiinstituut "Raimet"	Vilde tee 72, 11415, Tallinn	653 3081		www.ati.ee
Disaini Kõrgem Kool	Maakri 19/21, 10152, Tallinn	610 8430	mkool@hot.ee	www.hot.ee/mkool
Eesti-Ameerika Ärikolledž	Punane 29, 13611, Tallinn	605 4100	info@eabc.edu.ee	www.eabc.edu.ee
Eesti EKB Liit Kõrgem Usuteaduslik Seminar	Annemõisa 8, 50708, Tallinn	748 8655	seminar@kus.tartu.ee	www.kus.tartu.ee
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	Rävala pst 14, 10143, Tallinn	628 5800	info@itcollege.ee	www.itcollege.ee
Eesti Metodisti Kiriku Teoloogiline Seminar	Narva mnt 51, 10152, Tallinn	668 8467		www.emkts.edu.ee
Erakolledž Futurum-2	Puuvilla 19, 10314, Tallinn	665 0242	futurum2@hot.ee	www.hot.ee/futurum2
Erakommertskolledž	Kivimurru 13a, 11411, Tallinn	621 1564	kolledz@tcc.neti.ee	http://kodu.neti.ee/tcc
Kultuuri- ja Humanitaarhariduse Instituut	Mere pst 5, 10111, Tallinn	641 4353	khi@khi.ee	www.khi.ee
Kõrgkool I Stuumium	Kopli 93, 11712, Tallinn	661 7027	info@istudium.ee	www.istudium.ee
Mainori Kõrgkool	Kuhlbari 1, 10128, Tallinn	605 7222	mk@mk.ee	www.mk.ee
Rakenduskunsti Kõrgem Erakool	Uus 20, 10111, Tallinn	641 2023		
Sotsiaal-Humanitaarinstituut	Suur-Sõjamäe 8, 11415, Tallinn	610 1046	shi@shi.ee	www.shi.ee
Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituut	Mere pst 3, 40231, Sillamäe	397 7543	smji@hot.ee	www.smjinstituut.ee
Tartu Teoloogia Akadeemia	Ujula 1 a, 51008, Tartu	742 0958	tta@tat.ee	www.tat.ee